

BANKA PËR BIZNES SH.A.

**Pasqyrat Financiare të përgatitura në
përputhje me rregullat dhe rregulloret
e Bankës Qendrore të Kosovës**

Për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2019

PERMBAJTJA

	Faqe
Raporti i auditorit të pavarur	1
Pasqyra e të Ardhurave Gjithëpërfshirëse	3
Pasqyra e Pozicionit Financiar	4
Pasqyra e Ndryshimeve në Ekuitet	5
Pasqyra e Rrjedhës së Parasë	6
Shënimet e Pasqyrave Financiare	7-54

RAPORT I AUDITORIT TË PAVARUR

Për Aksionarët e Banka për Biznes Sh.a.

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare shoqëruese të Banka për Biznes Sh.a. ("Banka"), që përfshinë Pasqyrën e pozicionit financiar më 31 Dhjetor 2019, Pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse, Pasqyrën e ndryshimeve në ekuitet dhe Pasqyrën e rrjedhës së parasë për vitin që ka përfunduar, si dhe një përmbledhje të politikave të kontabilitetit dhe shënimeve tjera shpjeguese.

Sipas mendimit tonë, pasqyrat financiare të Bankës paraqesin drejtë, në të gjitha aspektet materiale pozicionin financiar të Bankës më 31 Dhjetor 2019, dhe performancën e saj financiare dhe rrjedhën e parasë për vitin që ka përfunduar në përputhshmëri me Rregullat dhe Regulloret e Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës ("BQK").

Baza për Opinion

Ne kemi kryer auditimin në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar më tej në seksionin e raportit Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare. Ne jemi të pavarur nga Banka në përputhje me Kodin e Etikës për Kontabilistët Profesionistë (Kodit IESBA), dhe kemi përmbushur përgjegjësitë tjera etike në përputhje me Kodin IESBA. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të ofruar bazat për opinionin tonë.

Theksimi i çështje - Baza kontabël dhe kufizimi i përdorimit

Ne tërheqim vëmendjen tek Shënimi 2 i pasqyrave financiare, i cili përshkruan bazën kontabel. Pasqyrat financiare janë përgatitur për të ndihmuar Bankën që të jetë në përputhshmëri me kërkesat e raportimit financiar të "Regullave dhe Rregulloreve" të përmendura më lart. Si rezultat i kësaj, pasqyrat financiare mund të mos jen të përshtatshme për qëllime tjera.

Raporti ynë i auditimit është për të vetmin qëllim të raportimit tek Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës. Opinioni ynë nuk është modifikuar për këtë çështje.

Çështje tjera

- Pasqyrat financiare të Bankës për Biznes për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2018, janë audituar nga Ernst & Young Certified Auditors Ltd - Kosovo i cili ka shprehur opinion të pa modifikuar në këto pasqyra financiare më 18 Prill 2019.
- Banka përgatit pasqyra tjera financiare për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019 në pajtim me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar, të cilat janë pasqyrat financiare me qëllim të përgjithshëm të Bankës.

Përgjegjësitë e menaxhmentit dhe atyre të ngarkuar me qeverisjen për pasqyrat financiare

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të këtyre pasqyrave financiare në pajtueshmëri me rregullat dhe rregulloret e BQK-së, dhe për kontrollet e brendshëm të cilat menaxhmenti i vlerëson të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare pa gabime materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, menaxhmenti është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Bankës për vazhdueshmërinë në të ardhmen, duke shpalosur, sipas nevojës, çështjet lidhur me vazhdueshmërinë në të ardhmen dhe përdorimit të parimit të vazhdueshmërisë së kontabilitetit përveç nëse menaxhmenti synon të likujdijë Bankës apo të ndërpres operimin, apo nuk ka ndonjë alternativ tjetër të mundshme përveç se të bëjë atë.

Ata të cilët janë ngarkuar me qeverisje janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë për të marrë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi janë të lira nga gabimet materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të nxjerrë një raport të auditorit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është nivel i lartë i sigurisë, por nuk ka garanci që një auditim i kryer në përputhje me SNA-të gjithmonë do të zbulojë gabime materiale kur ato ekzistojnë. Gabimet mund të rrjedhin nga mashtrimet apo gabimet dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose në total, ato në mënyrë të arsyeshme mund të pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra mbi bazën e këtyre pasqyrave financiare.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe mbajmë skepticismin profesional gjatë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e gabimeve materiale në pasqyrat financiare, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dizajnojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit të përshtatshme për këto rreziqe, dhe marrim dëshmi të auditimit të mjaftueshme dhe e përshtatshme për të ofruar bazat për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të gabimeve materiale që rezulton nga mashtrimi është më i lartë se atij që rrjedh nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrolleve të brendshme.
- I kuptojmë kontrollet e brendshme relevante për auditimin me qëllim të hartimit të procedurave të auditimit që janë të përshtatshme në rrethanat, por jo për qëllim të shprehjes së një opinionimi mbi efektivitetin e kontrolleve të brendshëm të Bankës.
- I vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve kontabël dhe shpalosjet relevante të bëra nga menaxhmenti.
- Konkludojmë mbi përshtatshmërinë e përdorimit të parimit të vazhdueshmërisë së kontabilitetit nga menaxhmentit, duke u bazuar në dëshmitë e siguruar të auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston në lidhje me ngjarjet apo kushteve që mund të hedhë dyshime të konsiderueshme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi. Nëse arrijmë në përfundimin se një pasiguri materiale ekziston, ne jemi të detyruar të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit për shpalosjet relevante në pasqyrat financiare apo, nëse shpalosjet e tilla janë të papërshtatshme, të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona bazohen në evidencat e auditimit të marra deri në datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë që Banka të pushojë së vazhduari në vijimësi.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë informacionet shpjeguese të dhëna, dhe nëse pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet në to në një mënyrë që arrin paraqitjen e drejtë.

Ne komunikojmë me ata të ngarkuar me qeverisje lidhur me, në mesin e çështjeve tjera, qasjen e planifikuar dhe kohën e auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në kontrollet e brendshme që kemi identifikuar gjatë auditimit.

Amir Dermala,
Partner i angazhimit
BDO Kosova L.L.C.
24 Mars 2020
Prishtinë, Kosovë

Banka për Biznes Sh.a.
Pasqyra të Ardhurave Gjithëpërfshirëse
Për vitin që ka përfunduar me 31 Dhjetor 2019

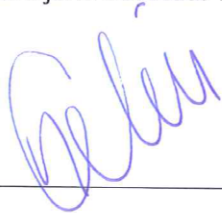
<i>Në mijë Euro</i>	Shënimet	2019	2018
Të ardhurat nga interesi	6	14,760	13,473
Shpenzimet e interesit	6	(2,399)	(1,847)
Të ardhurat neto nga interesi		12,361	11,626
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet	7	3,037	2,367
Shpenzimet e tarifave dhe komisioneve	7	(1,047)	(759)
Të ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet		1,990	1,608
Kthimi nga kreditë e shlyera		502	993
Fitimi neto nga këmbimi valutor		63	10
Fitimi nga shitja e letrave me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes		1,003	7
Gjithsej të ardhura operative		15,919	14,244
Të ardhurat e tjera	8	222	504
Kthimi i provizionit për kërkesat ndaj garancioneve		1	(6)
Provizionet për humbjet nga kreditë	15	(622)	(716)
Ulja e vlerës së pasurive të riposeduara	18	(61)	(62)
Provizionet tjera		(25)	(101)
Shpenzimet tjera operative	9	(8,379)	(7,736)
Fitimi para tatimit në fitim		7,055	6,127
Shpenzimet e tatimit në fitim	10	(733)	(634)
Fitimi neto për vitin		6,322	5,496
Të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse			
Zërat që nuk do të ri-klasifikohen në fitim apo humbje			
Ndryshimi neto i vlerës së drejtë të aktiveve financiare përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse		(15)	(22)
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin		6,307	5,474

Shënimet në faqet 7 deri 54 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

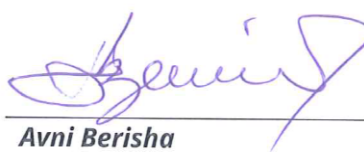
Banka për Biznes Sh.a.
Pasqyra e Pozicionit Financiar
Më 31 Dhjetor 2019

<i>Në mijë Euro</i>	Shënimet	2019	2018
Pasuritë			
Paraja e gatshme dhe në banka	11	21,617	18,696
Gjendja me Bankën Qendrore të Kosovës	12	42,069	39,181
Kreditë dhe paradhëniet për banka	13	6,065	4,795
Pasuritë financiare të mbajtura për shitje	14	38,677	30,163
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	15	181,257	157,193
Pasuritë tjera financiare	16	206	378
Pasuritë e ri-poseduara	18	32	93
Pasuritë e paprekshme	19	515	402
Prona dhe pajisjet	20	2,850	2,830
E drejta e përdorimit të pasurisë	24	2,843	-
Pasuritë e tjera	17	171	410
Gjithsej pasuritë		296,302	254,141
Detyrimet			
Depozitat nga klientët	21	253,955	221,593
Kreditë e varura	22	502	1,342
Huamarrjet	22	6,334	4,285
Provizione tjera	23	539	482
Detyrimet e qirasë	24	2,825	-
Detyrimet tjera	23	1,812	1,412
Gjithsej detyrimet		265,967	229,114
Ekuiteti			
Kapitali aksionar	25	11,247	11,247
Rezerva për vlerën e drejtë		(67)	(52)
Fitimi/(humbja) e akumuluar		19,155	13,832
Gjithsej ekuiteti		30,335	25,027
Gjithsej detyrimet dhe ekuiteti		296,302	254,141

Këto pasqyra financiare janë miratuar nga menaxhmenti i Bankës më 24 Mars 2020 dhe nënshkruar në emër të tyre nga:

Arton Celina
Kryeshef Ekzekutiv

Avni Berisha
Udhëheqës i Departamentit të Financave

Shënimet në faqet 7 deri 54 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Banka për Biznes Sh.a.**Pasqyra e Ndryshimeve në Ekuitet**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

<i>Në mijë Euro</i>	Kapitali aksionar	(Humbjet)/fitimet e akumuluar	Rezerva e vlerës së drejte	Gjithsej
Gjendja më 1 Janar 2018	11,247	8,764	(30)	19,981
Transaksionet me aksionarët e Bankës				
Dividenda e shpërndarë tek aksionarët	-	(428)	-	(428)
<i>Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse</i>				
Fitimi i vitit	-	5,496	-	5,496
Të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	(22)	(22)
Gjithsej të ardhurat/(humbjet) tjera gjithëpërfshirëse	-	5,068	(22)	5,046
Gjendja më 31 Dhjetor 2018	11,247	13,832	(52)	25,027
Transaksionet me aksionarët e Bankës				
Dividenda e shpërndarë tek aksionarët	-	(999)	-	(999)
<i>Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse</i>				
Fitimi i vitit	-	6,322	-	6,322
Të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	(15)	(15)
Gjithsej të ardhurat/(humbjet) tjera gjithëpërfshirëse	-	5,323	(15)	5,308
Gjendja më 31 Dhjetor 2019	11,247	19,155	(67)	30,335

Shënimet në faqet 7 deri 54 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Banka për Biznes Sh.a.**Pasqyrave e Rrjedhjes së Parasë**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

<i>Në mijë Euro</i>	Shënimet	2019	2018
Rrjedhja e parasë nga aktivitetet operative			
Fitimi i vitit para tatimit		7,055	6,127
<i>Zërat jo-monetar në pasqyra financiare:</i>			
Amortizimi	19	237	217
Zhvlerësimi	20	755	595
Fitimi nga shitja e pronave dhe pajisjeve		(7)	(5)
Fitimi nga kolaterali i riposeduar		(188)	(428)
Humbjet nga kreditë të rëna në vlerë	15	622	716
Rënia në vlerë për pasuritë e ri poseduara	18	61	62
Provizione tjera		25	1
Fitimi nga shitja e letrave me vlerë		(1,003)	(7)
Shpenzimet e interesit	6	2,399	1,847
Të ardhurat nga interesi	6	(14,760)	(13,473)
		(4,804)	(4,348)
Ndryshimet në:			
Kreditë dhe paradhëniet për bankat	13	(1,270)	(3,345)
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	15	(24,162)	(26,457)
Rezerva e detyrueshme në BQK	12	(2,937)	(2,770)
Pasuritë tjera	17	239	405
Pasuritë tjera financiare	16	172	(235)
Depozitat nga klientët	21	32,449	43,869
Detyrimet dhe provizionet tjera	23	406	(293)
Interesi i arkëtuar		14,697	13,179
Interesi i paguar		(1,946)	(1,834)
Tatimi në fitim i paguar		(753)	(611)
Paraja neto e gjeneruar nga aktivitetet operative		12,091	17,560
Rrjedhja e parasë nga aktivitetet investuese			
Investimet në pasuritë financiare të mbajtura për shitje	14	(8,514)	(12,967)
Blerja e pronave dhe pajisjeve	20	(828)	(1,754)
Blerja e pasurive të paprekshme	19	(350)	(281)
Të hyrat nga shitja e pasurive të riposeduara		188	428
Të hyrat nga shitja e pronave dhe pajisjeve		77	61
Paraja neto e gjeneruar nga aktivitetet investuese		(9,427)	(14,513)
Rrjedhja e parasë nga aktivitetet financuese			
Pagesa e huamarrjeve	22	(2,873)	(2,343)
Inkasimet nga huamarrjet		4,080	3,000
Dividenda e shpërndarë		(999)	(428)
Paraja neto e gjeneruar nga aktivitetet financuese		208	229
Rritja neto e parasë dhe ekuivalentëve të saj		2,872	3,276
Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj në fillim të vitit	11	40,140	36,864
Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj në fund të vitit	11	43,012	40,140

Shënimet në faqet 7 deri 54 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

1. HYRJE

Banka Private e Biznesit Sh.a ("BPB") ka marr licencën për aktivitetet bankare me 29 mars 2001, dhe ka filluar operimin me 24 prill 2001.

Bazuar në vendimin e Bordit të Drejtorëve të datës 28 shkurt 2005 dhe miratimit final nga BQK-ja me datë 22 mars 2005, BPB ka ndryshuar emrin nga Banka Private e Biznesit ("BPB") në Banka për Biznes ("Banka"). Në vitin 2006, Banka është regjistruar si shoqëri aksionare ("Sh.a"). Banka operon si një bankë komerciale dhe e kursimeve për të gjitha kategoritë e konsumatorëve brenda Kosovës nëpërmjet rrjetit të 7 degëve dhe 19 nëndegëve të saj të vendosura nëpër tërë Kosovën (2018: 9 degë dhe 17 nëndegë).

2. BAZAT E PËRGATITJES

a) Pasqyra e pajtueshmërisë

Këto pasqyra janë përgatitur në pajtim me Nenin 53 të Ligjit nr. 04/L-093, të datës 11 maj 2012, "Ligji për bankat, institucionet mikrofinanciare dhe institucionet financiare jo bankare".

Pasqyrat financiare janë përgatitur për qëllime rregullative dhe pasqyrojnë rregullat e kontabilitetit dhe rregulloret e Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës ("Rregullat e BQK-së"). Rregullat e BQK-së bazohen në vendimet relevante ligjore që definojnë aplikimin e detyrueshëm të Standardeve Ndërkombëtare për Raportim Financiar ("SNRF") në Kosovë, por rregullat e BQK-së në veçanti kërkojnë zbatimin e disa trajtimeve të kontabilitetit të cilat nuk janë në përputhje me kërkesat e veçanta të SNRF-së, dhe pasqyrat financiare nuk duhet të lexohen si të përgatitura në përputhje me SNRF.

Përveç kësaj, udhëzimet e BQK-së nuk kanë miratuar parimet e standardeve të reja dhe të ndryshuara të SNRF-ve efektive për periudhat raportuese që fillojnë më 31 Dhjetor 2019, më së shumti SNRF 9: Instrumentet Financiare.

b) Bazat e përgatitjes

Këto pasqyra financiare janë përgatitur mbi bazën e kostos historike, përveç letrave më vlerë të mbajtura për shitje, të cilat janë matur me vlerën e drejtë.

c) Valuta funksionale dhe raportuese

Këto pasqyra financiare janë paraqitur në Euro e cila është valutë funksionale e Bankës. Të gjitha shumat janë rrumbullakuar në mijëshen më të afërt përveç kur ceket ndryshe.

d) Përdorimi i gjykimeve dhe i vlerësimeve

Në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare, menaxhmenti ka bërë gjykime, vlerësime dhe supozime që ndikojnë në zbatimin e politikave kontabël të Bankës dhe mbi shumat e raportuara të pasurive, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të kenë ndryshime nga këto vlerësime.

Vlerësimet dhe supozimet rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e vlerësimeve njihen në mënyrë prospektive.

Informacionet mbi elementët e rëndësishëm me pasiguri në vlerësime dhe gjykimet kritike në zbatimin e politikave kontabël me efekt të konsiderueshëm në vlerat kontabël në pasqyrat financiare janë përshkruar në shënimin 3, 5 dhe 27.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL

Politikat e kontabilitetit të paraqitura më poshtë janë aplikuar në mënyrë konsistente në të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare.

a) Interesi

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në fitim ose humbje me metodën e interesit efektiv. Norma e interesit efektiv është norma që bënë aktualizimin e flukseve të pagesave të arkëtimeve të pritshme në të ardhmen gjatë jetëgjatësisë së pritshme të pasurisë ose detyrimit financiar (ose sipas rastit mund të jetë një periudhë më e shkurtër) deri në shumën e bartur të pasurisë ose detyrimit financiar. Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit, Banka vlerëson rrjedhat e ardhshme të parasë duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar por jo humbjet e ardhshme të kredisë. Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin të gjitha kostot e transaksionit dhe komisionet e zbritjet e tjera të paguara ose pranuar, të cilat janë pjesë integrale e normës së interesit efektiv. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që janë direkt të lidhura me blerjen apo emetimin e një pasurie apo detyrimi financiar.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi të paraqitura në pasqyrën e ardhurave tjera gjithëpërfshirëse përfshijnë:

- Interesi nga pasuri ose detyrime financiare matur me koston e amortizuar të llogaritur mbi bazën e interesit efektiv; dhe
- Interesi nga investime të mbajtura për shitje të llogaritura mbi bazën e interesit efektiv.

b) Tarifa dhe komisione

Të ardhurat dhe shpenzimet për tarifën dhe komisionet të cilat janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit në një pasuri ose detyrim financiar, përfshihen në matjen e normës efektive të interesit. Të ardhura e tjera nga tarifën dhe komisionet, përfshirë edhe tarifën dhe shërbimeve të llogarive, tarifën e transferimit të fondeve si dhe komisionet e shitjeve dhe tarifa në Banka, njihen me kryerjen e shërbimeve të lidhura me to. Kur një angazhim për kreditim nuk pritet të rezultojë në tërheqjen e kredisë, komisionet e kredisë përkatëse njihen në bazë lineare përgjatë periudhës së angazhimit. Shpenzimet e tjera për tarifa dhe komisione lidhen kryesisht me komisione për transaksione dhe shërbime, të cilat regjistrohen si shpenzim në momentin e pranimit të shërbimit.

c) Pagesat e qirasë

Pagesat e qirasë të përfshira në matjen e detyrimit të qirasë përfshijnë si më poshtë:

- pagesa fikse, përfshirë pagesa fikse në substancë;
- pagesa të ndryshueshme të qirasë që varen nga një indeks ose një normë, e matur fillimisht duke përdorur indeksin ose kursin në datën e fillimit;
- shumat që pritet të paguhen nën një garanci të vlerës së mbetur; dhe
- çmimi i ushtrimit nën një opsion blerjeje që Banka është e sigurt ta ushtrojë, pagesat e qirasë në një periudhë rinovimi opsionale nëse Banka në mënyrë të arsyeshme ushtron një mundësi zgjatjeje, dhe gjobitje për përfundimin e parakohshëm të një qiraje, përveç nëse Banka është e sigurt të mos përfundojë në fillim të vitit 2020.

d) Shpenzimet e tatimit

Shpenzimet e tatimit përfshijnë tatimin aktual dhe të shtyrë. Tatimi aktual dhe tatimi i shtyrë njihen në pasqyrën e fitimit ose humbjes të periudhës me përjashtim të rasteve që lidhen me zëra që njihen direkt në ekuitet ose në pasqyrën e të ardhurave tjera gjithëpërfshirëse.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

d) Shpenzimet e tatimit (vazhdim)

(i) Tatimi aktual

Tatimi aktual përfshin tatimin që pritet të paguhet ose arkëtohet për të ardhurat ose humbjet e tatueshme për periudhën, duke përdorur normat në fuqi në datën e raportimit dhe çdo rregullim të tatimit që duhet të paguhet ose arkëtohet në lidhje me vitet e mëparshme.

(ii) Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë njihet mbi diferencat e përkohshme që dalin midis bazës tatimore dhe vlerës kontabël neto të pasurive dhe detyrimeve për qëllime të raportimit financiar dhe shumave të përdorura për qëllime tatimore. Tatimi i shtyrë nuk njihet për diferencat e përkohshme që lindin me rastin e njohjes fillestare të pasurive ose detyrimeve të transaksioneve që nuk përbëjnë një kombinim biznesi dhe që nuk ndikojnë as në fitimin, as në humbjen kontabël dhe as në atë të tatueshme.

Matja e tatimit të shtyrë reflekton pasojat tatimore që do ta përcjellin mënyrën në të cilën Banka pret në fund të periudhës raportuese që të mbulojë apo vendosë vlerën kontabël të mjeteve dhe detyrimeve të saj.

Tatimi i shtyrë matet sipas normave tatimore që priten të aplikohen në diferencat e përkohshme kur ato kthehen, përmes normave tatimore në fuqi në datën e raportimit.

Pasuritë dhe detyrimet tatimore të shtyra kompensohen ndërmjet tyre nëse ka një të drejtë ligjore për ta kompensuar me mjetin dhe detyrimin e tatimit dhe kur ndërlidhen me tatimet e pagueshme kundrejt autoritetit të njëjtë tatimor.

Tatimet shtesë që vijnë si rezultat i shpërndarjes së dividendës nga ana e Bankës njihen në të njëjtën kohë kur edhe njihen detyrimet për ta paguar dividendën respektive.

Një pasuri tatimore e shtyrë njihet për humbjet sipas tatimeve, kredive tatimore dhe dallimet e përkohshme të zbritshme të pashfrytëzuara, vetëm në atë masë që është e mundur të shfrytëzohet për fitimet e ardhshme të tatueshme kundër të cilave mund të shfrytëzohet kjo pasuri. Pasuritë e tatimit të shtyrë rishikohen në secilën datë të raportimit dhe reduktohen në atë masë që nuk është më e mundur që përfitimet nga tatimi të realizohen.

(iii) Ekspozimet tatimore

Në përcaktimin e shumës së tatimit aktual dhe të shtyrë, Banka merr parasysh ndikimin e pozicioneve tatimore të pasigurta dhe nëse tatimi apo interesat shtesë mund të jenë të pagueshme. Ky vlerësim mbështetet në vlerësime dhe supozime dhe mund të përfshijë një sërë gjykimesh në lidhje me ngjarjet e ardhshme. Informacione të reja mund të bëhen të disponueshme dhe të bëjnë që Banka të ndryshojë vendimin e saj në lidhje me adekuatshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese; këto ndryshime në detyrimet tatimore do të ndikojnë në shpenzimet tatimore në periudhën në të cilën është bërë një përcaktim i tillë.

e) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj rivlerësohen në monedhën funksionale përkatëse të Bankës me kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Pasuritë dhe detyrimet në valutë të huaj në datën e raportimit konvertohen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit të asaj date.

Fitimi ose humbja nga zërat monetar është diferenca ndërmjet kostove të amortizuara në valutë funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës si dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj me kursin e këmbimit në fundin e vitit.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

e) Transaksionet në monedhë të huaj (vazhdim)

Pasuritë dhe detyrimet jo-monetare në valutë të huaj që maten me vlerën e drejtë janë konvertuar në valutën funksionale me kursin e këmbimit në datën kur është përcaktuar vlera e drejtë. Zërat jo-monetarë që maten në bazë të kostos historike në valutë të huaj, konvertohen duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Diferencat që lindin nga rivlerësimi njihen në fitim ose humbje.

f) Pasuritë financiare dhe detyrimet financiare

(i) Njohja

Banka fillimisht njeh kreditë dhe paradhëniet, investimet e mbajtura deri në maturitet dhe të vlefshme për shitje, depozitat, huamarrjet dhe borxhet e ndërvarura në datën që ato janë krijuar. Blerjet dhe shitjet e pasurive financiare njihen me datën e tregtimit në të cilën Banka angazhohet për të blerë ose shitur pasurinë. Të gjitha pasuritë dhe detyrimet e tjera financiare njihen fillimisht në datën e tregtimit, që është data kur Banka bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

Një pasuri ose detyrim financiar fillimisht matet me vlerën e drejtë plus kostot e transaksionit që lidhen drejtpërdrejtë me blerjen apo lëshimin e tij.

(ii) Klasifikimi

Pasuritë financiare

Banka klasifikon pasuritë e saj financiare në një nga kategoritë e mëposhtme:

- Hua dhe llogari të arkëtueshme;
- Letrat me vlerë të mbajtura për shitje (Shiko shënimet 3(h), dhe (i)).

Detyrimet financiare

Banka klasifikon detyrimet e saj financiare si të matura me kosto të amortizuar.

(iii) Ç 'regjistrimi

Pasuritë financiare

Banka ç'regjiston një pasuri financiare kur mbarojnë të drejtat kontraktuale për rrjedhjet e parave nga pasuria financiare ose transferon të drejtat për të marrë rrjedhje të parave kontraktuale në një transaksion në të cilin kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së pasurisë financiare janë transferuar ose as nuk transferon e as nuk ruan në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë dhe nuk mban kontrollin e pasurisë financiare. Çdo interes në pasuritë financiare të transferuara që kualifikohen për ç 'regjistrim që është krijuar apo mbajtur nga Banka njihet si një pasuri ose detyrim në vete.

Në momentin e ç 'regjistrimit të një pasurie financiare, diferenca mes vlerës kontabël neto të pasurisë (ose vlera kontabël që i përket pjesës së pasurisë së transferuar), dhe totalit të (i) konsideratës së marrë (përfshirë çdo pasuri të re të përfituar ose minus çdo detyrim të supozuar) dhe (ii) çdo fitimi ose humbje kumulative që është njohur në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, njihet në fitim ose humbje.

Detyrimi financiar

Banka ç 'regjistron një detyrim financiar kur obligimet kontraktuale shlyhen, anulohen ose kanë përfunduar.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

f) Pasuritë financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(iv) Netimi

Pasuritë dhe detyrimet financiare netohen dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar, atëherë, dhe vetëm atëherë kur Banka ka të drejtën ligjore për të netuar shumat dhe ajo synon ose të shlyejë ato në një bazë neto ose të realizojë pasurinë dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm atëherë kur lejohet sipas SNRF, apo për fitimet dhe humbjet që vijnë nga një grup i transaksioneve të ngjashme sikurse nga aktiviteti tregtar i bankës.

(v) Matja me kosto të amortizuar

'Kosto e amortizuar' e një pasurie ose detyrimi financiar është vlera me të cilën pasuria ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare, minus shlyerjet e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për çdo diferencë ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturim, minus çdo zbritje për efekt zhvlerësimi.

(vi) Matja e vlerës së drejtë

'Vlera e drejtë' është çmimi me të cilin pasuria mund të shitet, ose një detyrim të transferohet, në një transaksion të zakonshëm mes pjesëmarrësve në treg në datën e matjes, në një treg primar ose në mungesë të tij, në tregun më të favorshëm ku Banka ka qasje në atë datë. Vlera e drejtë e një detyrimi pasqyron riskun e mosekzekutimit të tij.

Kur është e mundur, Banka përcakton vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimin e kotuar në treg aktiv për instrumentin. Tregu quhet aktiv kur transaksionet lidhur me pasurinë apo detyrimin ndodhin shumë shpesh dhe me volum të mjaftueshëm për të siguruar informacion të vazhdueshëm për çmimin.

Kur nuk ekziston një çmim i kuotuar në një treg aktiv Banka përdor teknika vlerësimi që maksimizojnë përdorimin e inputeve të vëzhguese dhe minimizojnë përdorimin e inputeve jo të vëzhguese. Teknika e zgjedhur e vlerësimit përfshin gjithë faktorët që pjesëmarrësit në treg do të konsideronin në vendosjen e çmimit të një transaksioni.

Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar me njohjen fillestare të tij është zakonisht çmimi i transaksionit-për shembull; vlera e drejtë e konsideratës së dhënë ose të marrë. Nëse Banka vendos se vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe se vlera e drejtë nuk është evidentuar as me një çmim të kuotuar në një treg aktiv për një pa ose detyrim identik, e as nuk është e bazuar në një teknikë vlerësimi që përdor vetëm të dhëna nga tregjet të vrojtueshme në treg, atëherë instrumenti financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë, rregulluar për të shtyrë në kohë diferencën midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimit të transaksionit. Më pas, kjo diferencë është njohur në fitim ose humbje në një bazë të përshtatshme mbi jetën e instrumentit por jo më vonë se vlerësimi që mbështetet plotësisht nga të dhëna të vëzhgueshme të tregut ose kur transaksioni mbyllet.

Nëse një pasuri ose detyrim i matur me vlerën e drejtë ka çmim të ofruar dhe çmim të kërkuar, Banka mat pasuritë dhe pozicionet e gjata me çmimin e ofruar dhe detyrimet dhe pozicionet e shkurtra me çmim të kërkuar. Vlera e drejtë e një depozite pa afat nuk është më e vogël se shuma që paguhet në momentin e kërkesës, e cila zbritet nga data e parë kur mund të kërkohet pagesa e depozitës. Banka njej transferimet midis niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë deri në fund të periudhës raportuese gjatë së cilës ka ndodhur ky ndryshim.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

f) Pasuritë financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(vii) Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit

Zhvlerësimi i huave dhe paradhënieve

Në çdo datë raportimi Banka vlerëson nëse ka evidencë objektive që pasuritë financiare të cilat nuk mbahen me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes janë provizionuar. Një pasuri financiare ose një grup pasurish financiare është provizionuar kur evidenca objektive demonstroi se një ngjarje që sjell humbje ka ndodhur pas njohjes fillestare të pasurisë dhe që ngjarja që sjell humbje ka një ndikim në rrjedhat e ardhshme të pasurisë ose grupeve të pasurive dhe që mund të vlerësohet me besueshmëri.

Evidenca objektive që pasuritë financiare janë provizionuar mund të përfshijnë vështirësi financiare të konsiderueshme të huamarrësit ose emetuesit, mos pagesa nga huamarrësit, rristurimin e një kredie apo paradhënie nga Banka me kushte që Banka nuk do t'i kishte konsideruar, indikacione që një huamarrës ose huadhënës po falimenton, zhdukja e një tregu aktiv për një letër me vlerë ose të dhëna të tjera të dukshme lidhur me një grup pasurish të tilla si ndryshimet negative në statusin e pagesave të huamarrësit ose emetuesit në grup, apo kushtet ekonomike që tregojnë me dështimin në bankë.

Provizionet për humbjet nga kreditë përcaktohen sipas rregullores "Menaxhimi i Riskut Kreditor" e cila është aprovuar nga BQK-ja me 26 Prill 2013. Rregullorja kërkon që Banka të klasifikojë ekspozimet në pesë kategori të riskut. Banka i zhvlerëson kreditë dhe paradhëniet përmes zhvlerësimit specifik dhe të përgjithshëm. Kreditë dhe paradhëniet që janë dëmtuar në mënyrë specifike përfshijnë ekspozimet të rëndësishme më shumë se 50,000 Euro. Kreditë dhe paradhëniet që nuk janë të zhvlerësuar në mënyrë specifike zhvlerësohen në mënyrë kolektive duke i grupuar së bashku kreditë dhe paradhëniet me karakteristika të ngjashme të riskut. Provizionet për humbjet e mundshme në kredi të klasifikuara si standarde dhe në vëzhgim janë klasifikuar si provizione të përgjithshme. Në përputhje me politikën e brendshme të Bankës për provizionim, norma e cila zbatohet për kategorinë standarde është 0.60 % (2018: 0.98 %) dhe për kategorinë në vëzhgim është 2.78. % (2018: 3.06 %). Për çdo kategori të riskut, normat e mëposhtme minimale të provizionimit janë aplikuar:

Kategoria	Norma minimale e provizionimit
Nën standarde	20%
Dyshimtë	50%
Humbje	100%

Humbjet njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe pasqyrohen në një llogari provizioni kundrejt huave dhe paradhënieve. Kreditë shlyhen pasi janë ndërmarrë masat e arsyeshme të mbledhjes në përputhje me politikën e Bankës. Kur një ngjarje pasuese shkakton që shuma e humbjes nga zhvlerësimi të ulët, atëherë ulja e humbjes nga zhvlerësimi kthehet nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave gjithëpërfshirëse.

Zhvlerësimi i pasurive financiare të mbajtura për shitje

Banka vlerëson në çdo datë raportimi nëse ka evidencë objektive që një pasuri financiare ose një grup pasurish financiare është zhvlerësuar. Në rast të investimeve në kapital të klasifikuara si të vlefshme për shitje, një rënie e ndjeshme ose e shtrirë në vlerën e drejtë të letrave me vlerë nën koston e tij është konsideruar në përcaktimin nëse pasuritë janë zhvlerësuar ose jo. Në qoftë se, në një periudhë në vijim, vlera e drejtë e një instrumenti të borxhit të klasifikuar si i vlefshëm për shitje rritet, dhe rritja mund të lidhet objektivisht me një ngjarje që ndodh pas humbjes nga zhvlerësimi, atëherë humbja nga zhvlerësimi kthehet nëpërmjet fitimit ose humbjes; ose përndryshe çdo rritje në vlerën e drejtë njihet përmes TAGJ.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

g) Paraja dhe ekuivalentet e parasë

Paraja dhe ekuivalentet e saj përfshijnë monedhat dhe kartëmonedhat në arkë, gjendjet në Bankën Qendrore të pakufizuara në përdorimin e pasurive financiare shumë likuide me maturim fillestar deri në tre muaj ose më pak nga data e blerjes të cilat, kanë risk të pa konsiderueshëm ndryshimi të vlerës së tyre të drejtë, dhe përdoren nga Banka për menaxhimin e zotimeve afatshkurtra. Paraja dhe ekuivalentet e saj mbahen me kosto të amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

h) Investimet e mbajtura për shitje

Letrat me vlerë maten fillimisht me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit.

Investimet e mbajtura për shitje janë investime jo-derivative të cilat janë përcaktuar si të vlefshme për shitje ose nuk janë klasifikuar si një kategori tjetër e pasurive financiare. Investimet e mbajtura për shitje përbëhen nga letrat me vlerë të borxhit. Të gjitha investimet e vlefshme për shitje janë matur me vlerën e drejtë, pas njohjes fillestare.

E ardhura nga interesi njihet në fitim ose humbje duke përdorur metodën e interesit efektiv. Fitimet ose humbjet e këmbimit valutor në investimet e vlefshme për shitje njihen në fitim ose humbje. Humbjet nga zhvlerësimi njihen në fitim ose humbje (shih (f)(vii)).

Ndryshime të tjera të vlerës së drejtë, përveç humbjeve nga zhvlerësimi (shih (f)(vii)), njihen në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse edhe paraqiten në rezervën e vlerës së drejtë brenda ekuitetit. Kur investimi shitet, fitimi ose humbja e akumuluar në kapital ri klasifikohet në fitim ose humbje.

i) Kreditë dhe të arkëtueshmet

Kreditë dhe të arkëtueshmet janë pasuri financiare jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme, të cilat nuk janë kuotuar në një treg aktiv dhe Banka nuk ka për qellim ti shes menjëherë apo në një periudhë afatshkurtër. Kreditë dhe paradhëniet për Banka dhe klientë klasifikohen si kredi dhe të arkëtueshme.

Kreditë dhe paradhëniet njihen fillimisht me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

j) Depozitat dhe huazimet, dhe kreditë e varura

Depozitat, huazimet dhe borxhet e varura janë burimet kryesore të Bankës për financim.

Depozitat, huazimet dhe borxhet e varura maten me vlerën e drejtë minus kostot direkte të transaksionit dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

k) Pasuritë e riposeduar

Kolaterali i mbajtur në bazë të marrëveshjes së huasë mund të posedohet nga Banka vetëm në rast të falimentimit të huamarrësit dhe kryerjes së procedurave ligjore në përputhje me legjislacionin e Kosovës që i mundëson Bankës të marrë titullin e plotë juridik dhe pronësinë. Vetëm pas përfundimit të këtyre procedurave, Banka mund të shesë ose transferojë kolateralin. Pasuritë e riposeduara fillimisht njihen në shumën e përcaktuar me urdhër të gjykatës dhe më pas maten sipas vlerës më të ulët të koston dhe vlerës neto të realizueshme dhe çdo fitim ose humbje nga shitja e këtyre pasurive njihet në fitim ose humbje.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

k) Pasuritë e riposeduar (vazhdim)

Nga njohja fillestare, Banka klasifikon pasurinë e riposeduar në një minimum të klasifikimit nën standard dhe ndan rezerva sipas klasifikimit. Përveç kësaj, Banka njih kolateralin e riposeduar si një pasuri vetëm kur ka titull të plotë juridik të kolateralit dhe vlera e drejtë e kolateralit mund të përcaktohet me besueshmëri. Banka nuk mund të shesë, transferojë ose ri-marrë peng kolateralin nëse procedurat ligjore për transferimin e pronësisë si rezultat i mungesës nuk janë plotësuar. Banka mban posedimin e pronave të fituara përmes zbatimit në formën e një hipoteke, për një periudhë maksimale prej pesë vjetësh. Nëse, brenda pesë vjetësh, pasuria nuk është shitur nga Banka, ajo evidentohet me vlerë zero.

l) Prona dhe pajisjet

(i) Njohja dhe matja

Zërat e pronës dhe pajisjeve janë matur sipas kostos minus zhvlerësimin e akumuluar dhe ndonjë humbje nga dëmtimet.

Kostot historike përfshijnë shpenzime që janë drejtpërdrejtë të lidhura me blerjen e pasurisë. Softueri i blerë që është thelbësor për funksionimin e pajisjes përkatëse kapitalizohet si pjesë e asaj pajisje.

Kur pjesë të një elementi të pasurive afatgjata kanë jetëgjatësinë e dobishme të ndryshme, ato llogariten si artikuj të veçantë (përbërësit madhor) të pronës dhe pajisjeve.

Çdo fitim ose humbje nga nxjerrja jashtë përdorimit të një zëri të pronës dhe pajisjeve aktive (llogaritur si diferencë midis të ardhurave neto nga shitja dhe vlerës kontabël neto të zërit), njihet në të ardhura të tjera në fitim ose humbje.

(ii) Kostot pasuese

Kostot pasuese janë kapitalizuar vetëm kur vërtetohet që benefitet ekonomike të ardhshme të atij shpenzimi do të rrjedhin në bankë. Riparimet e vazhdueshme dhe mirëmbajtja janë ngarkuar në shpenzime në periudhën që kanë ndodhur. *(iii) Zhvlerësimi*

Zërat e pronës dhe pajisjeve zhvlerësohen nga data kur ato janë në dispozicion për përdorim. Amortizimi llogaritet për të shlyer koston e artikujve të pronës dhe pajisjeve minus vlerat e përllogaritura të mbetura të këtyre pasurive përgjatë jetës së parashikuar të përdorimit. Zhvlerësimi njihet në fitim ose humbje.

Zhvlerësimi njihet në fitim ose humbje në bazë lineare përgjatë jetës së dobishme të çdo pjese të një zëri të pronës dhe pajisjeve. Jetëgjatësia për periudhën aktuale dhe krahasuese është si vijon:

	Jetëgjatësia
Ndërtesa	20 vite
Kompjuterë dhe pajisje të ngjashme	5 vite
Automjete	5 vite
Mobile dhe pajisje	5 vite

Përmirësimet e objekteve me qira zhvlerësohen duke përdorur metodën lineare të amortizimit gjatë afatit më të shkurtër të qirasë, dhe të jetës së tyre të dobishme. Jeta e dobishme e përmirësimeve në objektet e marruar me qira është 5 vjet.

Metodat e zhvlerësimit, jetëgjatësia e dobishme dhe vlerat e mbetura janë ri-vlerësuar në datën e raportimit dhe janë rregulluar atëherë kur duhet.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

m) Pasuritë e paprekshme

Softuerët e blerë nga Banka janë matur me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe minus ndonjë humbje nga zhvlerësimi. Shpenzimet e mëvonshme mbi programet kompjuterike kapitalizohen vetëm kur rrisin përfitimet e ardhshme ekonomike të trupëzuara në pasurinë specifike për të cilën lidhen. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen kur ndodhin.

Amortizimi njihet në fitim ose humbje gjatë jetës së dobishme të aktivitetit, që nga data që është në dispozicion për përdorim.

Softueri amortizohet duke përdorur metodën lineare gjatë jetës së dobishme prej pesë viteve. Metodatat e amortizimit, jeta e dobishme dhe vlera e mbetur rishikohen në çdo datë raportimi dhe rregullohen nëse është e përshtatshme.

n) Rënia në vlerë e pasurive jo financiare

Vlera kontabël e pasurive jo-financiare të Bankës, përveç pasurive për tatime të shtyra, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka ndonjë tregues për zhvlerësim. Nëse ka tregues të tillë atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e pasurisë. Një humbje nga zhvlerësimi njihet nëse vlera kontabël e një pasurie ose e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare të saj e tejkalon shumën e saj të rikuperueshme.

Shuma e rikuperueshme e një pasurie ose e njësisë gjeneruese të parasë është më e madhja nga vlera e tij në përdorim dhe vlera e drejtë minus kostoja për shitje. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, rrjedhat e ardhshme të parasë janë skontuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para taksave që reflektojnë vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për pasurinë. Humbjet nga dëmtimi janë njohur në fitim apo humbje. Humbja nga rënia në vlerë kthehet deri në atë masë sa vlera kontabël e pasurisë nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur amortizimin, në qoftë se nuk është njohur humbja nga zhvlerësimi.

o) Provizionet

Një provizion njihet nëse si pasojë e një ngjarje të mëparshme, ku Banka ka një obligim ligjor aktual apo konstruktiv që mund të vlerësohet me saktësi, dhe ka mundësi që një dalje e të mirave materiale do të kërkohet për të shlyer obligimin. Provizionet përcaktohen duke skontuar rrjedhjet e ardhshme të parasë të pritura me një normë para tatimit e cila reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën e parasë në kohë dhe sipas rastit, me rreziqet specifike të detyrimit. Diskontimi i pashmangshëm njihet si kosto financiare.

p) Përfitimet e punonjësve

(i) Planet e përcaktuara të kontributeve

Detyrimet për kontributet në planet e përcaktuara të kontributeve njihen si shpenzim në fitim ose humbje kur ato ndodhin. Banka paguan vetëm kontribute për sigurimet shoqërore të detyrueshme që ofrojnë përfitime në formë të pensioneve për punonjësit me rastin e pensionimit. Autoritetet lokale janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Kosovë sipas një plani të përcaktuar të kontributeve për pensione.

(ii) Përfitimet afatshkurtra

Detyrimet për përfitimet afatshkurtra të punëtorëve maten mbi një bazë të paskontuar dhe njihen si shpenzime në momentin e ofrimit të shërbimit. Një provizion njihet për shumën që pritet të paguhet sipas një bonusi afatshkurtër në të holla ose sipas planit për ndarjen e fitimit nëse Banka ka një detyrim ligjor aktual ose konstruktiv për të paguar këtë vlerë si rezultat i shërbimeve në të kaluarën të ofruara nga punonjësi me ç'rast detyrimi mund të vlerësohet me saktësi.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

3. POLITIKAT E RËNDËSISHME KONTABËL (VAZHDIM)

q) Garancionet financiare dhe zotimet për hua

Garancionet financiare janë kontrata që e detyrojnë Bankën që të bëjë pagesa specifike për të rimbursuar mbajtësin për një humbje që lind kur një debitor specifik nuk paguan në afat sipas termave të një instrumenti huadhënës. Zotimet për hua janë zotimet e përcaktuara për të siguruar kredi sipas termave dhe kushteve të para-përcaktuara. Zotime të tilla financiare regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar, nëse dhe kur ato bëhen të pagueshme.

r) Dividendët

Dividendët nga aksionet e zakonshme njihen në ekuitet në periudhën në të cilën ato janë miratuar nga aksionarët e bankës. Dividendët për vitin që janë deklaruar pas datës së raportimit janë paraqitur si ngjarje pas përfundimit të periudhës së raportimit.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

4. ADAPTIMI I STANDARDEVE TË REJA OSE TË RISHIKUARA DHE INTERPRETIMET

4.1 Standardet dhe interpretimet e lëshuara por ende joefektive dhe jo të adoptuara më herët

Ekzistojnë një numër standardesh, ndryshimesh në standarde dhe interpretime të cilat janë lëshuar nga BSNK që janë efektive në periudhat e ardhshme të kontabilitetit e që Banka ka vendosur të mos i adoptojë më herët. Më të rëndësishmet nga këto janë si më poshtë, të cilat janë të gjitha efektive për periudhën që fillon nga 1 Janari 2020:

- SNK 1 Prezantimi i Pasqyrave Financiare dhe SNK 8 Politikat e Kontabilitetit, Ndryshimet në Vlerësimet dhe Gabimet e Kontabilitetit (Ndryshimi - Përkufizimi i Materialit)
- SNRF 3 Kombinimet e Biznesit (Ndryshimi - Përkufizimi i biznesit)
- Rishikimi i Kuadrit Konceptual për Raportimin Financiar.

Ndryshimet u bënë në SNK 28 duke sqaruar se SNRF 9, përfshirë kërkesat e tij për provizionim, aplikohet për interesat afatgjata. Kërkesat e pritshme të provizionimit të humbjes së kredisë në SNRF 9 aplikohen së pari për interesat afatgjata, të ndjekura nga rregullimet në vlerën e tyre kontabël të kërkuara nga SNK 28 (d.m.th. rregullime në vlerën kontabël të interesave afatgjata që vijnë nga alokimi i humbjeve të investitorit) i ndjekur nga përcaktimi nëse ka tregues të zhvlerësimit të cilat kërkojnë që një test provizionimi të aplikohet në të gjithë vlerën kontabël të mbetur të investimit në shoqëri ose ndërmarrje të përbashkët. Ndryshimet shoqërohen me një shembull që ilustron se si bashkëveprojnë kërkesat e SNK 28 dhe SNRF 9.

Kishte katër ndryshime si pjesë e ciklit vjetor të përmirësimeve 2015-2018. Këto u bënë për SNRF 3 Kombinimet Biznesore dhe SNRF 11 Marrëveshjet e Përbashkëta, SNK 12 Tatimi mbi të Ardhurat dhe SNK 23 Kostot e Huamarrjes.

- SNRF 3: Banka ri-mat interesin e saj të mbajtur më parë për një operacion të përbashkët kur merr kontrollin e biznesit.
- SNRF 11: Banka nuk e rivlerëson interesin e saj të mbajtur më parë për një operacion të përbashkët kur merr kontrollin e përbashkët të biznesit.
- SNK 12: Banka llogarit për të gjitha pasojat e tatimit mbi të ardhurat e pagesave të dividendës në të njëjtën mënyrë.
- SNK 23: Banka trajton si pjesë të huamarrjeve të përgjithshme çdo huazim të bërë fillimisht për të zhvilluar një aktiv të veçantë kur ai aktiv është gati për përdorimin ose shitjen e tij të synuar.

SNK 19 u ndryshua për të sqaruar se tani është e detyrueshme që kostoja aktuale e shërbimit dhe interesi neto për periudhën pas rivlerësimit të përcaktohen duke përdorur supozimet e përdorura për rivlerësimin për një ndryshim të planit, zvogëlimin ose shlyerjen. Për më tepër, ndryshimet janë përfshirë për të sqaruar efektin e një ndryshimi të planit, zvogëlimin ose shlyerjen e kërkesave në lidhje me tavanin e pasurisë.

Banka nuk pret që asnjë standard tjetër i lëshuar nga IASB, por ende jo efektiv, të ketë një ndikim material në Pasqyrat Financiare të Bankës.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

4. ADAPTIMI I STANDARDEVE TË REJA OSE TË RISHIKUARA DHE INTERPRETIMET (VAZHDIM)

4.2 Standardet e lëshuara dhe efektive për periudhën vjetore

SNRF 16 Qiratë

Banka vendosi të zbatojë standardin nga data e detyrueshme e adoptimit të tij më 1 Janar 2019 duke përdorur metodën e modifikuar retrospektive, pa rivendosjen e krahasimeve dhe duke përdorur thjeshtime të caktuara të lejuara nga standardi. SNRF 16 përcakton parimet për njohjen, matjen, paraqitjen dhe dhënien e informacioneve shpjeguese të qirasë dhe kërkon që qiramarrësit të japin llogari për të gjitha qiratë sipas një modeli të vetëm në bilanc, ngjashëm me kontabilitetin për qiratë financiare sipas SNK 17. Standardi përfshin dy përjashtime njohjeje për qiramarrësit - dhënien me qira të aseteve "me vlerë të ulët" (p.sh., kompjuterët personal) dhe qiratë afatshkurtra (d.m.th., qiratë me një afat kohor me qira prej 12 muajsh ose më pak). Në datën e fillimit të një qiraje, një qiramarrës do të njohë një detyrim për të bërë pagesa të qirasë (d.m.th. detyrimin e qirasë) dhe një aset që përfaqëson të drejtën e përdorimit të asetit bazë gjatë afatit të qirasë (d.m.th., e drejta e përdorimit të pasurisë). Kontabiliteti i lizingdhënies sipas SNRF 16 është në thelb i pandryshuar nga kontabilizimi i sotëm sipas SNK 17.

Detyrimet e qirasë sipas SNRF 16 mund të jenë të rëndësishme në varësi të vlerës së qirasë dhe të kohëzgjatjes së pritur të kontratave të qirasë, si rrjedhim mund të ndikojë në mënyrën se si llogaritet mjaftueshmëria e kapitalit dhe kufizimet e tjera rregullative.

E drejta e përdorimit të pasurisë për qira të pronave matet në tranzicion sikur rregullat e reja të ishin zbatuar gjithmonë. Të gjitha të drejtat e përdorimit të aktivitetit maten në shumën e detyrimit të qirasë nga adaptimi (rregulluar për çdo shpenzim të parapaguar ose të përlogaritur).

Në aplikimin e SNRF 16 për herë të parë, Banka ka përdorur ekspeditat praktike të mëposhtme të lejuara nga standardi:

- duke aplikuar një normë të vetme zbritje në një portofol të qirave me karakteristika të arsyeshme të ngjashme,
- duke u mbështetur në vlerësimet e mëparshme nëse qiradhënia është e rëndë si një alternative për të kryer një rishikim të rënies në vlerë - nuk ka pasur kontrata të mëdha që nga 1 Janari 2019,
- llogaritjen e qirave operative me një afat të mbetur qiraje më pak se 12 muaj nga 1 Janari 2019 si qira afatshkurtra,
- duke përjashtuar kostot fillestare direkte për matjen e aktivitetit të së drejtës së përdorimit në datën e aplikimit fillestar, dhe
- duke përdorur mbikëqyrje në përcaktimin e afatit të qirasë kur kontrata përmban mundësi për të zgjatur ose përfunduar qiranë.

Banka gjithashtu ka zgjedhur të mos rivlerësojë nëse është një kontratë, ose përmban një qira në datën e aplikimit fillestar. Përkundrazi, për kontratat e lidhura para datës së tranzicionit, Banka u mbështet në vlerësimin e saj duke bërë SNK 17, Qiratë, dhe KIRFN 4, duke përcaktuar nëse një Marrëveshje përmban një Qira.

Norma mesatare e ponderuar e huamarrjes në rritje e aplikuar nga Banka ndaj detyrimeve të marra me qira në 1 Janar 2019 ishte 2.97%.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

4. ADAPTIMI I STANDARDEVE TË REJA OSE TË RISHIKUARA DHE INTERPRETIMET (VAZHDIM)

4.2 Standardet e lëshuara dhe efektive për periudhën vjetore (vazhdim)

Më 31 Dhjetor 2018, Banka kishte zotime për qira të pa anulueshme prej 1,417 mijë euro.

* Qiradhëniet e pa anulueshme përfshijnë ato që mund të anulohen vetëm: (a) me shfaqjen e ndonjë kontigjence të largët, (b) me lejen e qiradhënësit, (c) nëse qiramarrësi hyn në një qira të re për të njëjtën, ose një aktiv ekuivalent me të njëjtin qiradhënës; ose (d) pas pagesës nga qiramarrësi i një shume të tillë shtesë qysh në fillimin e qirasë, vazhdimi i qirasë është i sigurt.

Ndryshimi në politikën e kontabilitetit preku pikat e mëposhtme në pasqyrën e pozicionit financiar më 1 Janar 2019:

<i>Në mijë Euro</i>	Shënimi	Ndikimi i aplikimit të SNRF 16
Rënie e pasurive, impianteve dhe pajisjeve		-
Rritja e së drejtës së përdorimit të aseteve	24	1,417
Rritja e detyrimeve të qirasë	24	1,415
Rritja / (rënia) e kapitalit - fitimet e mbajtura, neto nga tatimi i shtyrë		-

Shpenzimet e interesit të përfshira në kostot e financave të vitit 2019 ishin 68 mijë Euro. Dalja totale e parave të gatshme për qiradhënie në vitin 2019 ishte 746 mijë Euro.

Zgjedhjet e zgjatjes dhe përfundimit janë të përfshira në një numër të qirave të pronave dhe pajisjeve në të gjithë Bankën. Këto përdoren për të maksimizuar fleksibilitetin operacional në drejtim të administrimit të pasurive të përdorura në operacionet e Bankës. Shumica e opsioneve të zgjatjes dhe përfundimit të mbajtura janë të ushtrueshme vetëm nga Banka dhe jo nga qiradhënësi përkatës.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

5. PËRDORIMI I VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE

Menaxhmenti diskuton me Komitetin e Auditimit; zhvillimin, zgjedhjen dhe paraqitjen e politikave kontabël kritike të Bankës dhe zbatimin e tyre si dhe supozimet e bëra në lidhje me pasiguritë e mëdha të vlerësimit. Informacioni në lidhje me supozimet dhe vlerësimet e pasigurive që kanë një risk të rëndësishëm të rezultojnë në një rregullim material brenda vitit të ardhshëm financiar dhe për gjykimet kritike në aplikimin e politikave kontabël që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare të veçanta janë shpalosur më poshtë.

Këto shënime shpjeguese mbështesin komentet mbi menaxhimin e riskut financiar (shih shënimin 27).

a) Humbjet e Pritshme të Kredisë (HPK) (politika e zbatueshme pas 1 Janarit 2018)

Pasuritë financiare të matura me koston e amortizuar ose VDATGJ vlerësohen për provizionim në bazë të përshkrimit në Shënimin 3. (f). (vii). Banka i rishikon rregullisht supozimet dhe gjykimet e saj.

Banka mat humbjet e pritshme të kredisë nga një instrument financiar në një mënyrë që pasqyron:

(i) një shumë të paanshme dhe me peshë të mundshme që përcaktohet duke vlerësuar një gamë të rezultateve të mundshme;

(ii) vlerën kohore të parasë; dhe

(iii) informacion të arsyeshëm dhe të mbështetshëm që është në dispozicion pa kosto ose përpjekje të panevojshme në datën e raportimit për ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme ekonomike.

b) Neto vlera e realizueshme e aktiveve të riposeduara

Banka ka krijuar një politikë në lidhje me vlerat e drejta të aktiveve të riposeduara, të cilat janë matur në vlerën më të ulët të koston dhe vlerës neto të realizueshme, që është çmimi i vlerësuar i shitjes së pronave më pak kosto për të shitur. Çmimi i vlerësuar i shitjes rrjedh nga matjet e vlerës së drejtë që përfshijnë përdorimin e vlerësuesve të jashtëm, të pavarur të pasurisë, duke pasur kualifikime të njohura ligjore ligjore, të cilat më pas janë rishikuar nga Menaxhmenti i Bankës për të dhëna të konsiderueshme të pa kontrollueshme dhe çdo rregullim të kërkuar për shlyerje të vlerës.

c) Rënia në vlerë

Pasuritë e llogaritura me kosto të amortizuar vlerësohen për provizionim në bazë të politikave të përshkruara të kontabilitetit shih shënimin 3 (f) (vii).

Banka rishikon portofolin e saj të kredive për të vlerësuar provizionimin në baza të rregullta. Në përcaktimin nëse një humbje nga provizionimi duhet të regjistrohet në pasqyrën e të ardhurave apo jo, Banka gjykon nëse ka të dhëna që tregojnë se ka një rënie të matshme në rrjedhat e ardhshme të parasë nga portfolio e kredive para se rënia mund të identifikohet me një kredi individuale në atë portfolio. Kjo evidencë mund të përfshijë të dhëna që tregojnë se ka pasur një ndryshim negativ në statusin e pagesave të huamarrësve në grup apo në kushtet ekonomike kombëtare ose lokale që lidhen me mungesa në pasuritë e Bankës.

Menaxhmenti përdor vlerësime të bazuara nga përvojën historike të humbjeve për pasuritë me karakteristika të riskut të kredisë dhe prova objektive të rënies në vlerë të ngjashme me ato në portfolio kur bëhet caktimi i rrjedhave të ardhshme të parasë. Metodologjia dhe supozimet e përdorura për vlerësimin e shumës dhe kohën e rrjedhës së ardhshme të parasë rishikohen rregullisht për të zvogëluar ndonjë diferencë midis vlerësimeve të humbjeve dhe përvojës aktuale të humbjes.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

5. PËRDORIMI I VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE (VAZHDIM)

a)c) Rënia në vlerë (vazhdim)

Banka përcakton se investimet në dispozicion për shitje zhvlerësohen kur ka pasur një rënie të konsiderueshme ose të zgjatur në vlerën e drejtë nën koston e tyre. Ky përcaktim se çfarë është e rëndësishme ose e shtyrë kërkon gjykim. Në marrjen e këtij gjykimi, Banka vlerëson në mesin e faktorëve të tjerë, paqëndrueshmërinë normale në çmimin e aksionit. Përveç kësaj, rënia në vlerë mund të jetë e përshtatshme kur ka prova të përkeqësimit në shëndetin financiar të investuarit, performancës së industrisë dhe të sektorit, ndryshimet në teknologji dhe rrjedhat operative dhe të financimit të mjeteve monetare.

d)Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të pasurive dhe detyrimeve financiare për të cilat nuk ka çmim tregu kërkon përdorimin e teknikave të vlerësimit siç përshkruhet në shënimin 3. (f). (vi). Për instrumentet financiare që tregtohen rrallë dhe kanë transparencë të vogël të çmimeve, vlera e drejtë është më pak objektive dhe kërkon nivele të ndryshme gjykimi në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve rreth çmimit dhe rreziqeve të tjera që ndikojnë mbi instrumentin specifik.

Banka vlerëson vlerën e drejtë duke shfrytëzuar hierarkinë e mëposhtme të metodave:

- Niveli 1: Çmim i kuotuar i tregut në tregje aktive për instrumentet identike;
- Niveli 2: Metodë vlerësimi bazuar në inpute të rëndësishme. Kjo kategori përfshin instrumentet e vlerësuar duke shfrytëzuar: çmimet e tregut për instrumente të ngjashme në tregjet aktive, çmimet e tregut për instrumente të ngjashme në tregjet më pak aktive apo teknika tjera të vlerësimit në të cilat të gjithë faktorët material në mënyrë direkte apo indirekte janë të vëzhgueshëm nga të dhënat e tregut.
- Niveli 3: Metodë vlerësimi bazuar në inpute të rëndësishme jo të vëzhgueshme. Kjo kategori përfshin të gjithë instrumentet për të cilat teknikat e vlerësimit përfshijnë faktorë që nuk bazohen në të dhëna të vëzhgueshme dhe faktorët e pavëzhgueshëm kanë një ndikim material në vlerësimin e instrumentit. Kjo kategori përfshin instrumentet që janë vlerësuar në bazë të çmimeve të tregut për instrumente të ngjashme për të cilat rregullime apo gjykime materiale të pavëzhgueshme kërkohen për të reflektuar dallimet në mes të instrumenteve.

Vlerësimi i vlerës së drejtë është shpalosur në shënimin 5. (d).

e)Paraqitja dhe vlerësimi i vlerës së drejtë

Vlerësimet e vlerave reale bazohen në instrumente financiare në pasqyrën ekzistuese të pozicionit financiar të Bankës pa u përpjekur për të vlerësuar vlerën e pritshme të biznesit dhe vlerën e pasurive dhe detyrimeve që nuk konsiderohen instrumente financiar.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***5. PËRDORIMI I VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE (VAZHDIM)****c) Paraqitja dhe vlerësimi i vlerës së drejtë (vazhdim)*****Instrumentet financiare - Hierarkia e vlerës së drejtë***

Tabela e mëposhtme përcakton vlerën e drejtë të instrumenteve financiare të matura dhe jo të matura me vlerën e drejtë dhe i analizon ato sipas nivelit të tyre në hierarkinë e vlerës së drejtë, në të cilën është kategorizuar secila matje me vlerën e drejtë.

	2019			2018		
	Vlera kontabël	Vlera e drejtë Niveli 2	Vlera e drejtë Niveli 3	Vlera kontabël	Vlera e drejtë Niveli 2	Vlera e drejtë Niveli 3
Pasuritë financiare të matura me vlerën e drejtë						
Të mbajtura për shitje	38,745	38,677	-	30,215	30,163	-
Pasuritë financiare të matura me vlerë jo të drejtë						
Paraja e gatshme dhe në banka	63,686	-	63,686	57,877	-	57,877
Kreditë dhe paradhëniet për banka	6,065	-	6,065	4,795	-	4,795
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	181,260	-	179,250	157,193	-	155,449
Pasuritë tjera financiare	206	-	206	378	-	378
Detyrimet financiare të matura me vlerë jo të drejtë						
Depozitat e klientëve	253,955	-	254,863	221,593	-	222,384
Kreditë e varura	502	-	500	1,342	-	1,338
Huamarrjet	6,334	-	5,397	4,285	-	3,652
Detyrimet tjera financiare	1,787	-	1,787	1,412	-	1,412

Vlerat e drejta për pasuritë dhe detyrimet financiare të mësipërme janë përcaktuar duke shfrytëzuar Nivelin 2 dhe 3 të dhënave të përshkruara më lartë.

Vlerësimet e vlerave reale bazohen në instrumente ekzistuese financiare në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës pa u përpjekur për të vlerësuar vlerën e pritshme të biznesit dhe vlerën e pasurive dhe detyrimeve që nuk konsiderohen instrumente financiarë.

Llogaritë me bankat

Llogaritë nga bankat e tjera përfshijnë plasmanët ndër-bankare. Përderisa kreditë, avancet dhe depozitat janë afatshkurtër dhe me norma të ndryshueshme, vlera e tyre e drejtë është konsideruar të jetë e barabartë me vlerën e tyre kontabël.

Bonot e thesarit

Bonot e thesarit përfshijnë bono të emetuara nga Qeveria e Kosovës, të cilat janë blerë me qëllim për ti mbajtur deri në maturim. Vlera e drejtë është vlerësuar duke përdorur një model të zbritur të rrjedhës së parasë bazuar në një lakore aktuale të kthimit, të përshtatshme për periudhën e mbetur deri në maturim.

Obligacionet

Obligacionet janë obligacionet e emetuara nga Qeveria e Kosovës, të cilat janë blerë me qëllim për ti mbajtur deri në maturim. Çmimet e kuotuar në tregjet aktive nuk ishin në dispozicion për këto letra me vlerë. Megjithatë, ka pasur informacione të mjaftueshme në dispozicion për të matur vlerën e drejtë të këtyre letrave me vlerë në bazë të inputeve të vëzhgueshme të tregut.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

5. PËRDORIMI I VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE (VAZHDIM)

c) Paraqitja dhe vlerësimi i vlerës së drejtë (vazhdim)

Instrumentet financiare - Hierarkia e vlerës së drejtë (vazhdim)

Kreditë dhe paradhëniet për klientët

Kur është e mundur, vlera e drejtë e kredive dhe paradhënieve është e bazuar në transaksionet e vëzhgueshme të tregut. Kur transaksionet e vëzhgueshme të tregut nuk janë në dispozicion, vlera e drejtë është vlerësuar duke përdorur metodat e vlerësimit, të tilla si teknikat e skontimit të rrjedhës së parasë së gatshme. Teknikat e vlerësimit përfshijnë humbjet e pritshme të kredisë, normat e interesit dhe normat e parapagimit. Për të përmirësuar saktësinë e vlerësimit të kredive tregtare dhe të bizneseve të vogla, kreditë homogjene grupohen në portofol me karakteristika të ngjashme.

Portfolio e kredive të Bankës ka një vlerë të drejtë të vlerësuar të përafërt me vlerën e tij kontabël për shkak të natyrës së tyre afatshkurtër ose të normave të interesit të cilat përafrojnë me normat e tregut. Pjesa më e madhe e portofolit të kredive është subjekt i ndryshimit të çmimeve brenda një viti.

Detyrime ndaj klientëve, huamarrjet dhe kreditë e varura

Vlera e drejtë e borxhit të varur dhe depozitat ndaj klientëve janë vlerësuar duke përdorur teknika të skontimit të rrjedhës së parasë së gatshme, duke zbatuar normat që janë ofruar për depozitat dhe për borxhin e varur me maturitet dhe kushte të ngjashme. Vlera e drejtë e depozitave të pagueshme sipas kërkesës është shuma e pagueshme në datën e raportimit.

6. TË ARDHURAT NETO NGA INTERESI

Të ardhurat neto nga interesi përbëhen si në vijim:

	2019	2018
Të ardhurat nga interesi:		
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	14,235	12,940
Kreditë dhe paradhëniet për bankat	125	38
Letrat më vlerë të mbajtura për shitje	400	495
Total të ardhurat nga interesi	14,760	13,473
Shpenzimet e interesit:		
Depozitat nga klientët	(1,946)	(1,659)
Kreditë e varura	(275)	(83)
Huamarrjet	(178)	(105)
Total shpenzimet e interesit	(2,399)	(1,847)
Të ardhurat neto nga interesi	12,361	11,626

Nga shuma totale prej 275 mijë euro të shpenzimeve të interesit nga borxhet e varura, shuma prej 180 mijë euro është pagesa e dënimit për parapagimin e borxheve të varura ndaj Valon Budima dhe Armend Skeja.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***7. TË ARDHURAT NETO NGA TARIFAT DHE KOMISIONET**

	2019	2018
Te ardhurat nga tarifat dhe komisionet		
Transfere pagesash dhe transaksione	1,799	1,532
Tarifat e mirëmbajtjes së llogarive	944	627
Tarifa dhe komisionet tjera	294	208
Gjithsej të ardhurat nga tarifat dhe komisionet	3,037	2,367
Shpenzimet për tarifa dhe komisione:		
Tarifat dhe komisionet për llogaritë bankare	(956)	(670)
Tarifat dhe komisionet për shpërndarjen e ndihmave sociale	(40)	(43)
Tarifat dhe komisionet tjera	(51)	(46)
Gjithsej shpenzimet për tarifat dhe komisionet	(1,047)	(759)
Të ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet	1,990	1,608

8. TË ARDHURA TJERA

	2019	2018
Fitimi nga shitja e aseteve të riposeduara	188	428
Të ardhura tjera	34	76
Gjithsej	222	504

9. SHPENZIMET TJERA OPERATIVE

	2019	2018
Shpenzimet e personelit (shih më poshtë)	3,909	3,760
Zhvlerësimi dhe Amortizimi	992	811
Shpenzimet e qirasë	773	674
Sigurimi dhe siguria fizike	678	651
Shpenzimet e lëshimit të kartelave	381	270
Shpenzimet e marketingut dhe reklamimit	225	253
Komunikimi	196	195
Shërbimet komunale dhe karburanti	185	167
Shpenzimet ligjore	145	148
Konsulenca	92	126
Riparimet dhe mirëmbajtja	82	69
Shpenzimet e pastrimit	61	51
Shpenzimet e anëtarëve të bordit	46	42
Materialet për zyre	45	45
Udhëtimi	31	25
Shpenzime tjera	538	449
Gjithsej	8,379	7,736

Numri i të punësuarve më 31 Dhjetor 2019 është 366 (31 Dhjetor 2018: 339).

Shpenzimet e personelit përbëhen si më poshtë:

	2019	2018
Pagat dhe mëditjet	3,143	3,064
Kontribute pensionale	160	157
Përfitimet tjera	600	522
Kompensime tjera	6	17
Gjithsej	3,909	3,760

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

10. SHPENZIMET E TATIMIT NË FITIM

Ngarkesa e tatimit në fitim dallon nga shuma teorike që do të vinte nëse do të shfrytëzohej norma mesatare e ponderuar e tatimit e aplikueshme në fitimet e bankës, kjo shumë është si me poshtë:

	Norma efektive e tatimit	2019	Norma efektive e tatimit	2018
Tatimi para tatimit		7,055		6,127
Tatimi i kalkuluar në 10%	10%	705	10%	613
Rregullime për shkak të diferencës në provizionet e kredive bazuar në rregullat e BQK	-	-	-	-
Efekt i tatimit nga kreditë jashtë bilancore	0.24%	4	0.07%	4
Efekt i tatimit nga shpenzimet e pa zbritshme	0.04%	10	0.35%	21
Efekt i tatimit në interesin akrual në depozitat	0.20%	54	0.70%	43
Rregullimet në të ardhura tjera	0.07%	(40)	0.81%	(50)
Shfrytëzimi i humbjeve sipas tatimeve të bartura përpara	-	-	-	-
Tatimi në fitim	10.41%	733	10.31%	631

Lëvizjet në detyrimin e tatimit të shtyrë janë si në vijim:

	2019	2018
Detyrimi në fillim	164	144
Shtesat gjatë vitit	733	631
Pagesat gjatë vitit	(753)	(611)
Detyrimi në fund	144	164

Në pajtim me ligjin e tatimeve në Kosovë humbjet tatimore mund të barten deri në 4 vite.

Tatimi në fitim vlerësohet me normën 10% (2018:10%) nga të ardhurat e tatueshme.

11. PARAJA E GATSHME DHE NË BANKA

	2019	2018
Paraja e gatshme	12,655	11,017
Paraja në banka	8,962	7,679
Gjithsej	21,617	18,696

Paratë e gatshme dhe ekuivalentet e saj përbëhen si në vijim:

	2019	2018
Paraja e gatshme dhe në banka	21,617	18,696
Gjendja e pakufizuar në BQK (shënimi 12)	21,395	21,444
Gjithsej	43,012	40,140

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***12. GJENDJA ME BANKËN QENDRORE TË KOSOVËS**

	2019	2018
Rezerva e detyrueshme	20,674	17,737
Llogaritë rrjedhëse	21,395	21,444
Gjithsej	42,069	39,181

Në përputhje me kërkesat e BQK-së në lidhje me rezervën e depozitave për qëllime të likuiditetit, Banka duhet të mbajë një minimum prej 10% të depozitave të klientëve me maturitet deri në një vit, si rezerva të detyrueshme. Rezervat e detyrueshme duhet të përfaqësojnë instrumente me likuiditet të lartë, duke përfshirë para të gatshme, llogaritë në BQK ose në bankat e tjera në Kosovë, si dhe shumat e mbajtura në BQK nuk duhet të jenë më pak se gjysma e totalit të rezervës së detyrueshme. Pasuritë me të cilat Banka mund të plotësojë kërkesat e likuiditetit janë depozitat në Euro me BQK-në dhe 50% ekuivalentit në Euro të parave të gatshme, në valuta lehtësisht të konvertueshme. Depozitat me BQK-në nuk duhet të jenë më pak se 5 % e bazës së depozitave të aplikueshme.

13. KREDITË DHE PARADHËNIET PËR BANKAT

	2019	2018
<i>Depozitat me afat</i>		
Ziraat Bankasi	2,008	2,000
BKT	1,843	1,775
IS Bankasi	2,204	1,000
	6,055	4,775
<i>Llogaritë e bllokuara</i>		
Raiffeisen Bank International	-	10
Ziraat Bankasi	10	10
	10	20
Gjithsej	6,065	4,795

Kreditë dhe paradhëniet për banka përfshijnë llogaritë e bllokuara në emër të garancioneve të klientëve.

14. PASURITË FINANCIARE TË MBAJTURA PËR SHITJE

	2019	2018
Bono thesari	2,991	100
Obligacione qeveritare	35,686	30,063
Gjithsej	38,677	30,163

Gjatë vitit 2019, Banka ka shitur 7 instrumente financiare. Instrumentet financiare janë shitur me çmim më të lartë krahasuar me çmimin blerës. Blerësit e instrumenteve financiare ishin Banka Qendrore e Kosovës dhe Fondi i Kursimeve Pensionale të Kosovës (FKPK). Fitimi është njohur në fitim dhe humbje në shumë prej 1,003 mijë Euro (2018: 7 mijë Euro).

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***15. KREDITË DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT**

	2019	2018
Kreditë dhe paradhëniet për klientët	187,407	163,245
Interesi akrual	896	836
Tarifat e shtyra të disbursimit	(902)	(1,048)
Gjithsej	187,401	163,033
Provizionet për humbjet e kredive	(6,144)	(5,840)
Kreditë dhe paradhëniet neto të klientëve	181,257	157,193

Lëvizjet në provizionet e humbjeve të kredive si në vijim:

	2019	2018
Më 1 Janar	5,840	5,231
Provizioni për humbjet nga kreditë	622	716
Kreditë jashtë bilancore	(318)	(107)
Më 31 Dhjetor	6,144	5,840

Banka menaxhon ekspozimet kundrejt një pale me qëllim që të jetë në pajtim me rregullat dhe rregulloret e Bankës Qendrore që kërkojnë që ekspozimi kundrejt një pale të vetme të mos kalojë 15% të kapitalit të klasit të parë (apo 29,720 mijë Euro).

Me 31 Dhjetor 2019 dhe 2018 nuk ka ndonjë ekspozim kundrejt një pale të vetme që tejkalon limitin prej 15%. Për më tepër ekspozimi kumulativ i top 10 klientëve të bankës është 11,897 mijë Euro ose 6.3% e portfolios kreditorë (2018: 9,754 mijë Euro ose 5.9%).

Barazimi për lejimet për humbjet nga kreditë dhe paradhëniet sipas klasave është si në vijim:

	2019			2018		
	Korporata	Individual	Gjithsej	Korporata	Individual	Gjithsej
Më 1 Janar	5,436	404	5,840	4,901	330	5,231
Shtesa për vitin	492	130	622	590	126	716
Shuma e shlyer	(206)	(112)	(318)	(55)	(52)	(107)
Më 31 Dhjetor	5,722	422	6,144	5,436	404	5,840

16. PASURITË TJERA FINANCIARE

	2019	2018
Kërkesa nga klientët	60	14
Të hyra akruale nga shërbimet bankare	86	88
Të hyrat akruale për tarifa dhe komisione	34	20
Të arkëtueshme tjera	26	256
Gjithsej	206	378

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***17. PASURITË TJERA**

	2019	2018
Shpenzime të parapaguara	171	410
Gjithsej	171	410

18. PASURITË E RI POSEDUARA

Pasuritë e ri poseduara janë pasuritë e përvetësuar përmes ushtrimit të së drejtës mbi hipotekat për mbulimin e kredive dhe paradhënies të klientëve. Banka tenton dhe ndërmerr hapa që ti shesë këto pasuri për një periudhë afatshkurtër të arsyeshme.

	2019	2018
Pasuritë e patundshme banesore	558	558
Pasuritë e patundshme komerciale	108	108
Gjithsej	666	666
Minus: Provizioni për zhvlerësim	(634)	(573)
Vlera neto kontabël	32	93

Pasuritë e riposeduara përbëhen nga ndërtesa rezidenciale dhe toka të riposeduara përgjatë viteve. Provizioni për rënie në vlerë prej 20% është krijuar në përputhje me udhëzimet e BQK-së.

Lëvizjet në provizione për rëniet në vlerë janë si në vijim:

	2019	2018
Më 1 Janar	573	1,411
Provizionet gjatë vitit	61	62
Kthimet nga pakësimet	-	(900)
Më 31 Dhjetor	634	573

19. PASURITË E PAPREKSHME**Programe kompjuterike****Kosto**

Gjendja më 1 Janar 2018	1,295
Shtesat gjatë vitit	281
Gjendja më 31 Dhjetor 2018	1,576
Shtesat gjatë vitit	350
Gjendja më 31 Dhjetor 2019	1,926
Amortizimi i akumuluar	
Gjendja më 1 Janar 2018	957
Amortizimi i vitit	217
Gjendja më 31 Dhjetor 2018	1,174
Amortizimi i vitit	237
Gjendja më 31 Dhjetor 2019	1,411
Vlera kontabël	-
Gjendja më 31 Dhjetor 2018	402
Gjendja më 31 Dhjetor 2019	515

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***20. PRONA DHE PAJISJET**

	Ndërtesat	Përmirësimet në objektet me qira	Mobilet, dhe pajisjet	Kompjuterët dhe pajisjet	Automjetet	Gjithsej
Kosto						
Më 1 Janar 2018	683	947	517	1,440	750	4,337
Shtesat gjatë vitit	-	255	181	1,142	176	1,754
Heqjet gjatë vitit		(94)	(37)	(122)	(161)	(414)
Më 31 Dhjetor 2018	683	1,108	661	2,460	765	5,677
Shtesat gjatë vitit	-	318	193	288	29	828
Shlyerjet gjatë vitit		(418)	(197)	(113)	(15)	(743)
Më 31 Dhjetor 2019	683	1,008	657	2,635	779	5,762
Zhvlërësimi i akumuluar						
Më 1 Janar 2018	7	608	484	1,040	473	2,612
Zhvlërësimi për vitin	25	152	66	280	72	595
Shlyerjet gjatë vitit		(93)	(37)	(121)	(109)	(360)
Më 31 Dhjetor 2018	32	667	513	1,199	436	2,847
Zhvlërësimi për vitin	32	173	84	384	82	755
Shlyerjet gjatë vitit	-	(370)	(196)	(109)	(15)	(690)
Më 31 Dhjetor 2019	64	470	401	1,474	503	2,912
Vlera kontabël						
Më 31 Dhjetor 2018	651	441	148	1,261	329	2,830
Më 31 Dhjetor 2019	619	538	256	1,161	276	2,850

Më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018, Banka nuk ka ndonjë pronë të lënë si peng.

Në kuadër të pronave dhe pajisjeve me 31 Dhjetor 2019 janë futur edhe ndërtesa me vlerë 619 mijë Euro (2018: 651 mijë Euro) të cilat janë kolateral i ri poseduar dhe menaxhmenti ka vendosur të shfrytëzojë për aktivitetet e përditshme të Bankës.

Më poshtë janë pjesë të Pronës dhe Pajisjeve që janë zhvlërësuar plotësisht, por janë akoma në përdorim më 31 Dhjetor 2019:

Kategoria	Kosto	Zhvlërësimi akumuluar	Vlera Neto
Ndërtesa	9	9	-
Përmirësimet në objekte me qira	115	115	-
Mobilet, orendi dhe pajisje	43	43	-
Kompjuterë dhe pajisje të lidhura	917	917	-
Vetura	161	161	-
Softuerë	1,061	1,061	-
Gjithsej	2,306	2,306	-

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***21. DEPOZITAT NGA KLIENTËT**

	2019	2018
Llogaritë rrjedhëse	110,689	98,374
Në Euro	107,858	95,050
Në valuta të huaja	2,831	3,324
Depozitat e afatizuara	143,266	123,219
Në Euro	142,444	122,422
Në valuta të huaja	822	797
Gjithsej	253,955	221,593

22. KREDITË E VARURA DHE HUAMARRJET

	2019	2018
Kreditë e varura		
Blue Orchard	502	502
<i>Individët:</i>		
Valon Budima	-	420
Armend Skeja	-	420
Gjithsej	502	1,342

Gjatë vitit 2018, Banka ka hyrë në një marrëveshje të re të huamarrjes me Blue Orchard për një total prej 500 mijë Euro. Huamarrja ka një normë interesi prej 6.5% në vit, e pagueshme në baza gjashtë mujore, dhe principali paguhet në një kësht të vetëm më 12 Dhjetor 2026. Më 31 Dhjetor 2019 Banka është në përputhje me kovenantat financiare të marrëveshjes me Blue Orchard.

Borxhet e varura nga individët ri paguhen më 26 Dhjetor 2023. Kreditë e varura nga individët nuk kanë kushte të veçanta të bashkangjitura me marrëveshje.

Kreditë e varura janë dhënë nga palët e mësipërme për ti lejuar Bankës të mbajë nivelet minimale të kapitalit rregullator.

Me aprovimin e BQK-së, gjatë vitit 2019 banka ka parapaguar plotësisht shumën totale prej 840 mijë euro drejt Valon Budima dhe Armend Skeja, dhe më pas mbylli marrëveshjet për kreditë e varura me ta.

Huamarrjet	2019	2018
Kredia nga FEEJ	1,566	913
Kredia nga KOSEP – BERZH	580	870
Kredia nga BERZH	4,188	2,502
Gjithsej	6,334	4,285

Gjatë vitit 2018, Banka ka hyrë në një marrëveshje huamarrëse me BERZH (Bankën Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim) për një total prej 5,000 mijë Euro. Qëllimi është të ndihmojë financimin e investimeve në ndërmarrjet mikro, të vogla dhe të mesme.

Huamarrja bartë një normë interesi vjetor prej 2.6%, dhe është e pagueshme brenda katër viteve. Interesi është i pagueshëm në baza gjashtë mujore. Nga shuma totale e huasë prej 5,000 mijë Euro, shuma prej 2,500 mijë euro mbetet e papranuar më 31 Dhjetor 2018. Pjesa e mbetur prej 2,500 eurosh është pranuar gjatë vitit 2019.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

22. KREDITË E VARURA DHE HUAMARRJET (VAZHDIM)

Gjatë vitit 2016, Banka ka hyrë në një marrëveshje huamarrëse me BERZH (Bankën Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim) për një total prej 1,000 mijë Euro. Qëllimi është për të mbështetur individët privat dhe portofolin e kredive të NVM-ve në lidhje me programin e efikasitetit të energjisë. Huamarrja bartë një normë interesi vjetor prej 3.6%, dhe është e pagueshme brenda pesë viteve. Interesi është i pagueshëm në baza tremujore.

Gjatë vitit 2017, Banka ka hyrë në një marrëveshje huamarrëse me FEEJ (Fondi Evropian për Evropën Juglindore) për një total prej 1,500 mijë Euro. Qëllimi i Fondi Evropian për Evropën Juglindore është të sigurojë financimin e zhvillimit për efikasitetin e energjisë (EE) dhe investimet e energjisë së rinovueshme (RE). Huamarrja bartë një normë interesi vjetor prej 3.1%, dhe është e pagueshme brenda tri viteve. Interesi është i pagueshëm në baza gjysmë vjetore.

Më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018 Banka është në përputhje me kovenantat financiare të marrëveshjes me FEEJ, KOSEP dhe BERZH.

Gjatë vitit 2019, Banka hyri në një marrëveshje huamarrëse me FEEJ (Fondi Evropian për Evropën Juglindore) për një shumë totale prej 1,500 mijë Euro. Qëllimi është të mbështesim individët privatë dhe portofolit të kredive për NVM dhe ai synon të nxisë zhvillimin ekonomik dhe prosperitetin përmes sigurimit të qëndrueshëm të financave shtesë të zhvillimit. Huamarrja bartë një normë interesi prej 2.8% në vit dhe është e pagueshme brenda tre viteve. Interesi paguhet në baza gjysmë vjetore.

Gjatë vitit 2019, Banka hyri në një marrëveshje rrotulluese kredie me BERZH (Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim) për një shumë deri në 1,000 mijë Euro. Qëllimi i këtij fondi është të mbështesë zhvillimin e financave të tregtisë. Nga shuma e përgjithshme e huasë prej 1,000 mijë euro, shuma prej 80 mijë euro është pranuar më 31 Dhjetor 2019. Huamarrja bartë një normë interesi prej 1.7% dhe është e pagueshme brenda gjashtë muajve.

22.1 Ndryshimet në borxhe si rezultat i aktiviteteve financuese janë si në vijim:

	1 Janar 2019	Hyrjet e parasë	Daljet e parasë	Interesi akruar	Dividenda e deklaruar	31 Dhjetor 2019
Borxhi i ndërvarur	1,342	-	(800)	(40)	-	502
Huamarrjet	4,285	2,293	(285)	41	-	6,334
Dividendat e pagueshme	-	-	(999)	-	999	-
Gjithsej detyrimet nga aktivitetet financuese	5,627	2,293	(2,084)	1	999	6,836

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***23. DETYRIMET DHE PROVIZIONET TJERA**

	2019	2018
Pagesat për palët e treta	801	788
Provizionet për letër garanci të lëshuara nga Banka	25	26
Të Pagueshme në emër të Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale	644	363
Të Pagueshme në emër të Ministrisë së Ekonomisë dhe Financave	76	61
Detyrime ndaj furnitorëve	266	174
Gjithsej detyrime tjera	1,812	1,412
Provizione tjera (shiko shënimin më poshtë)	539	482
Gjithsej	2,351	1,894

Banka vepron si agjent për transaksionet e kryera në emër të institucioneve qeveritare me palët e treta. Kjo përfshin pagesat në emër të Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale dhe Ministrisë së Ekonomisë dhe Financave.

Provizionet e tjera përfaqësojnë një provizion të krijuar për çështje ligjore kundrejt palëve të treta. Bazuar në politikat dhe procedurat e bankës, Banka përcakton në secilin tremujor rezervat aktuale përmes rivlerësimit të secilës çështje ligjore individualisht.

Në vijim është paraqitur lëvizja në provizione më 31 Dhjetor:

	2019	2018
Në fillim	482	506
Shtesat gjatë vitit	61	1
Të shfrytëzuara gjatë vitit	(4)	(25)
Në fund	539	482

24. QIRATË SIPAS SNRF 16**E drejta e përdorimit të asetëve dhe detyrimet e qirasë**

Banka posedon me qira zyra të ndryshme. Kontratat e qirasë zakonisht bëhen për periudha fikse nga 1 vit deri në 10 vite, por mund të kenë mundësi zgjatjeje siç përshkruhet më poshtë.

Deri me 31 Dhjetor 2018 qiratë e pasurive, impianteve dhe pajisjeve klasifikoheshin ose si qira financiare ose qira operative. Nga 1 Janari 2019, qiradhëniet njihen si një e drejtë e përdorimit të asetit dhe një detyrim përkatës nga data kur aktivi i marrë me qira bëhet i disponueshëm për t'u përdorur nga Banka.

Banka njohu të drejtën e përdorimit të aktiveve si më poshtë:

	Ndërtesat	Total
Vlera kontabël më 1 Janar 2019	1,417	1,417
Shtesat	2,103	2,103
Shlyerjet	(17)	(17)
Ngarkesat e zhvlerësimit	(660)	(660)
Vlera kontabël më 31 Dhjetor 2019	2,843	2,843
Banka njohu detyrimet e qirasë si më poshtë:		31 Dhjetor
	1 Janar 2019	2019
Detyrimet afatshkurtra të qirasë	513	613
Detyrimet afatgjata të qirasë	902	2,212
Detyrimet totale të qirasë	1,415	2,825

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***25. KAPITALI AKSIONAR DHE REZERVAT*****Kapitali aksionar***

Në pajtim me Ligjin nr. 04/L-093 për "Banka, Institucione Microfinanciare dhe Institucione Financiare Jo-Bankare", kapitali aksionar minimal për bankat që operojnë në Kosovë duhet të jetë 7 milion Euro.

Më 31 Dhjetor 2019 kapitali aksionar i autorizuar ishte i përbërë nga 28,530 aksione të zakonshme (2018: 28,530 aksione të zakonshme). Aksionet e zakonshme kanë një vlerë nominale prej 394.2 Euro secili. Pronarët e aksioneve të zakonshme kanë të drejtë të marrin dividendë që deklarohet kohë pas kohe dhe kanë të drejtën e një vote për aksion në mbledhjet e Bankës. Të gjitha aksionet renditen në mënyrë të barabartë në lidhje me mjetet e mbetura të Bankës.

Struktura e kapitalit themeltar është si vijon:

Nr.	Emri i aksionarit	2019		2018	
		%	EUR	%	EUR
1	Afrim Govori	21.27	2,392	21.27	2,392
2	Rrustem Aliaj	17.27	1,942	17.27	1,942
3	Shaqir Palushi	11.81	1,328	11.81	1,328
4	EBRD	10.00	1,125	10.00	1,125
5	Mejdi Rexhepi	9.35	1,052	9.35	1,052
6	Moneta sh.p.k	7.77	874	7.39	833
7	Nazmi Viça	6.89	775	6.89	775
8	Kareman Limani	4.85	545	4.85	545
9	Banka di Cividale	4.62	520	4.62	520
10	Ahmet Arifi	2.39	269	2.39	269
11	Ismet Sylejmani	1.90	214	1.90	214
12	Luani Limited	0.44	49	0.44	49
13	Sokol Krasniqi	0.38	42	0.38	42
14	Besnik Vrella	0.31	36	0.46	52
15	Naser Aliu	0.31	35	0.40	45
16	Agim Bilalli	0.31	35	0.40	45
17	Flamur Bryma	0.09	10	0.09	10
18	Naim Abazi	0.04	4	0.09	9
	Total	100.00	11,247	100.00	11,247

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

26. ZOTIMET DHE KONTIGJENCAT

Banka lëshon garancione për klientët e saj. Këto instrumente mbartin një risk kreditimi të ngjashëm me ato të kredive të dhëna. Garancionet e lëshuara në favor të klientëve janë siguruar me kolateral në para, dhe kolateral jo në para (pasuri të paluajtshme dhe kolateral të luajtshëm).

Garancionet e lëshuara klientëve	2019	2018
Të siguruar me depozita kesh	1,202	1,344
Të siguruar me kolateral (patundshmëri dhe kolateral i luajtshëm)	690	628
Minus: Provizionet e njohura si detyrime	(25)	(26)
Gjithsej	1,867	1,946

Zotimet përfaqësojnë balancat e pa tërhequra të kredive, overdrafteve dhe limitet e kartave të kreditit të lëshuara për klientët.

Zotimet për kredi	2019	2018
Kreditë e aprovuara por të padisbursuara	-	249
Limitet e pashfrytëzuara të overdrafteve	7,000	5,822
Kartat e kreditit të pashfrytëzuara	508	703
Gjithsej	7,508	6,774

Ligjore

Banka përfshihet në procedura të zakonshme ligjore në rrjedhën normale të biznesit më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018. Mendimi i menaxhmentit është se rezultati përfundimtar i këtyre padive nuk do të ketë një efekt material në rezultatet e Bankës, përveç provizioneve të cilat janë njohur në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse, të shpalosura në shënimin 23.

Për zotimet e qirasë, ju lutem referojuni shënimin 4.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR

a) Hyrje dhe përmbledhje

Banka është e ekspozuar në rreziqet e mëposhtme nga përdorimi i pasurive financiare:

- risku i kreditimit
- risku i tregut
- risku i likuiditetit
- risku operacional

Ky shënim prezanton informata për ekspozimin e bankës ndaj secilit nga rreziqet e përmendura më lartë, objektivin e Bankës, politikat dhe procedurat për matjen dhe menaxhimin e riskut dhe menaxhimin e kapitalit të bankës.

Korniza për menaxhimin e riskut

Bordi i drejtorëve ("Bordi") ka përgjegjësi për themelimin dhe mbikëqyrjen e kuadrit për menaxhimin e riskut të Bankës. Boardi ka themeluar Komitetin e Auditimit, Komitetin e Riskut, dhe Komitetin e Burimeve Njerëzore të cilët janë përgjegjës për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të bankës mbi menaxhimin e riskut në fushat e tyre specifike.

Politikat e Bankës për menaxhimin e riskut janë themeluar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet me të cilat ballafaqohet Banka, për të vendosur kufizimet e duhura të riskut dhe kontrollit si dhe të monitorojnë riskun dhe respektojnë limitet. Politikat dhe sistemet për menaxhimin e riskut rishikohen rregullisht për të pasqyruar ndryshimet në kushtet e tregut, produktet dhe shërbimet e ofruara.

Banka, përmes trajnimeve, procedurave dhe politikave për menaxhim, synon të zhvillojë një ambient kontrollues konstruktiv, në të cilin të gjithë punonjësit i kuptojnë rolet dhe detyrimet e tyre. Këshilli i Auditimit të Bankës është përgjegjës për monitorimin e pajtueshmërisë me politikat dhe procedurat për menaxhimin e riskut të Bankës dhe për të vlerësuar përshtatshmërinë e kornizës për menaxhimin e riskut në raport me rreziqet me të cilat përballë Banka. Këshilli i Auditimit të Bankës në këto funksione ndihmohet nga Departamenti për Auditimin e Brendshëm. Auditimi i Brendshëm kryen rishikimet e rregullta dhe Ad-hoc të kontrollit dhe procedurave për menaxhim të riskut, rezultati i të cilave raportohet tek Këshilli i Auditimit.

Banka operon në kushtet e një krize globale financiare dhe ekonomike dinamike në zhvillim e sipër. Zgjerimi i saj mund të rezultojë në implikime negative në pozicionin financiar të Bankës. Menaxhmenti i Bankës monitoron çdo ditë pozicionin e pasurive dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve, si edhe të zhvillimit të tregjeve financiare ndërkombëtare. Bazuar në këtë, menaxhmenti analizon përfitueshmërinë, likuiditetin dhe koston e fondeve dhe implementon masa të përshtatshme në lidhje me kredi, tregun (kryesisht normën e interesit) dhe riskun e likuiditetit, duke kufizuar kështu efektet e mundshme negative nga kriza globale financiare dhe ekonomike. Në këtë mënyrë Banka i përgjigjet sfidave të tregut duke mbajtur një kapital dhe pozicion likuiditeti të mjaftueshëm.

b) Risku kreditor

Risku kreditor është risku i humbjeve financiare për Bankën nëse një klient apo një palë tjetër e lidhur për një instrument financiar dështon të përmbushë detyrimet kontraktuale, që vijnë nga kreditë dhe paradhëniet e Bankës për klientët dhe për bankat e tjera. Me qëllim të raportimit të menaxhimit të riskut, Banka merr parasysh dhe konsolidon të gjitha elementet e ekspozimit ndaj riskut kreditor (të tilla si risku standard i huamarrësit individual, risku shtetëror dhe sektorial). Në BPB aktualisht vlerësimi i rrezikut të kredisë bëhet plotësisht nga "faktori njeri" dhe si autoritet, ai ndahet në dy linja miratimi. Shumica e këtyre vlerësimeve dhe aprovimeve të kredisë bëhen nga ekspertë të vlerësimit të rrezikut të kredisë të pozicionuar në Departamentin e Riskut të Kredisë dhe pjesa tjetër nga ekspertë të tjerë në vijën e parë të biznesit të cilët janë menaxherë të degëve, duke pasur të drejtën të aprovonë limite të vogla deri në maksimum 30 mijë euro.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

b) Risku kreditor (vazhdim)

Menaxhimi i riskut kreditor (vazhdim)

Ekspozimet kreditore më të mëdha se 100 mijë Euro dhe më pak se 10% e kapitalit të klasit të parë të Bankës aprovohen nga Komiteti i Kredive, ndërsa ekspozimet mbi 10% të kapitalit të bankës duhet të aprovohen nga Bordi i Drejtorëve sipas politikave të Riskut Kreditor.

Departamenti i Riskut është ndarë në dy departamente të veçanta, Departamentin e Menaxhimit të Riskut dhe Departamentin e Riskut Kreditor.

Departamenti i Menaxhimit të Riskut është i organizuar në tre sektorë duke përfshirë Sektorin e Riskut Kreditor, Sektorin e Riskut të Tregut dhe Likuiditetit, si dhe Sektorin e Riskut Operacional. Departamenti i Menaxhimit të Riskut është përgjegjës për përpilimin apo rishikimin e politikave dhe procedurave që lidhen me riskun kreditor dhe njëkohësisht është përgjegjës për procesin e vlerësimit të pronave të paluajtshme, procesin e monitorimeve të kredive, klasifikimin e kredive dhe peshimin e mjeteve të riskut sipas Rregullores së Adekuatshmërisë së Kapitalit si dhe identifikimin e riskut kreditor që rrjedhë nga produktet/proceset e reja që involvojnë kreditimin. Departamenti i Riskut Kreditor është përgjegjës për menaxhimin e procesit të vlerësimit të aftësisë kredimarrëse dhe kapacitetit kreditor, vlerësimin e mjaftueshmërisë së kolateralit, procesin e vendimmarrjes, monitorimin/menaxhimin e kredive problematike dhe jo-performuese, duke i përfshirë edhe kreditë në humbje dhe ato jashtë bilancore që menaxhohen nga kompanitë e jashtme (outsourcing), si dhe identifikimin e riskut kreditor që rrjedhë nga produktet/proceset e reja që involvojnë kreditimin. Departamenti i Riskut Kreditor përfshin sektorin e huadhënies dhe sektorin e menaxhimit të vonesave (collection).

Banka ka ndjekur strategjinë e përcaktuar lidhur me diversifikimin e mëtejshëm të kredive dhe rritjen e portfolios kreditore sipas segmenteve të përcaktuara të kredive, më saktësisht në segmentet e kredive individuale – PI, segmentin e kredive MIKRO dhe AGRO dhe segmentin e kredive SME. Gjatë vitit 2019, Banka ka shënuar një rritje të konsiderueshme të portfolios kreditore edhe sipas volumit edhe sipas numrit, dhe rritja kryesisht ka ardhur nga segmentet e synuara të kredive, respektivisht në segmentet e kredive PI, MIKRO dhe AGRO. Për të mbështetur këtë strategji të rritjes në kredi të vogla, Banka ka vazhduar të investojë në teknologji dhe infrastrukturë, duke rishikuar dhe përmirësuar proceset për të rritur efikasitetin, dhe duke siguruar një rritje të qëndrueshme dhe të kontrollueshme.

Segmenti i portfolios së kredive bazohet në llojin dhe madhësinë e subjektit (huamarrësit), dhe në përgjithësi grupohet në klientët Retail dhe Biznes.

Klientët Retail ose Individual Privat (PI) dhe në këtë grup futen të gjitha llojet e klientëve që kanë burim kryesor të hyrat nga pagat, qiratë stabile, pensione, honorare dhe të hyra tjera të verifikueshme.

Klientët e biznesit ndahen në tre segmente kryesore; MICRO, SME dhe Korporata. Ekziston edhe një nënkategori e klientëve të agrobiznesit të grupuar si klientë AGRO, të cilët shpërndahen sipas procedurave të ndarjes ndërmjet sektorëve kryesorë në MICRO AGRO dhe NVM AGRO.

Klientët e biznesit konsiderohen të gjithë klientët të cilët kanë burimin kryesor të të ardhurave nga veprimtaria e biznesit. Ndarja midis segmenteve të biznesit bazohet në qarkullimin vjetor. Të gjithë klientët e biznesit që kanë qarkullim vjetor deri në 500 mijë Euro konsiderohen si klientë MIKRO. Të gjithë klientët e biznesit që kanë qarkullim vjetor prej 501 mijë Euro deri në 2 milion Euro konsiderohen klientë të SME, ndërsa të gjithë klientët e biznesit që kanë qarkullim vjetor mbi 2 milion Euro konsiderohen si klientë Korporatë.

Lidhur me kërkesat rregullative për raportimin sipas IFRS 9, Banka në bashkëpunim me këshilltarët e jashtëm ka arritur të përfundojë projektin në vitin 2019 duke implementuar edhe pjesën teknike. Tani e tutje, të gjitha llogaritjet e rezervës bëhen automatikisht përmes aplikacionit të dedikuar për këtë qëllim, në përputhje të plotë me kërkesat e SNRF 9.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

b) Risku kreditor (vazhdim)

Menaxhimi i riskut kreditor (vazhdim)

Në përputhje me strategjinë e bankës dhe modelin e biznesit për rritjen e portfolios dhe biznesit të saj në segmentet Mikro, Agro dhe NVM, Banka ka vazhduar dhe rritur bashkëpunimin me Fondin Kosovar për Garanci Kreditorë, për sigurimin e pjesshëm të kredive ndaj klientëve NMVM (Ndërmarrje Mikro, të Vogla dhe të Mesme) që i disburson BPB. Në total shuma e kontratave me KCGF është 8.5 milion euro.

Gjatë vitit 2019, banka vazhdoi të ruajë marrëdhëniet e saj me Institucione të ndryshme Financiare Ndërkombëtare (BERZH, FEEJ dhe Blue ORCHARD Finance Ltd).

Në përputhje me modelin dhe strategjinë e biznesit, Banka ka vazhduar të përmirësojë procesin e rrezikut të kredisë. Në këtë drejtim, ajo ka vazhduar me procesin e azhurnimit dhe zhvillimit të aplikacioneve të reja për menaxhimin e portofolit të kreditive. Gjatë vitit 2019 janë zhvilluar dhe funksionalizuar dy module të tjera: moduli i monitorimit të kredisë dhe moduli i menaxhimit të detyrimeve në vonesë.

Moduli i monitorimit mbulon monitorimin e ekspozimeve financiare dhe shërben si një sistem i paralajmërimit të hershëm jo vetëm për të menaxhuar dhe mbajtur klientët e kredituar, por edhe për të parandaluar dhe parashikuar përkeqësimin e kushteve financiare të klientëve.

Ndërsa moduli i menaxhimit të vonesave është zhvilluar për të mbështetur procesin e menaxhimit dhe arkëtimit të borxheve duke siguruar menaxhim të strukturuar të të dhënave, korrespondencave, alarmeve dhe njoftimeve. Këto zhvillime kanë mundësuar një qasje gjithëpërfshirëse në menaxhimin, monitorimin dhe kontrollin e rrezikut të kredisë.

Përveç rritjes së portofolit të kredisë dhe uljes së ekspozimeve të mëdha, Banka ka vazhduar me përmirësimin e mëtejshëm të cilësisë së kredive, në përputhje me trendin e përmirësimit të kredive në nivel të industrisë bankare. Sa i përket treguesit të cilësisë së kredisë - kreditë jo-performuese (NPL), ndonëse në vitin 2018 ajo ishte 2.87%, në vitin 2019 ky tregues u përmirësua në 2.78% dhe ishte afër me mesataren e industrisë bankare. Ka pasur gjithashtu përmirësime në kategoritë e tjera të kredive, kreditë problematike (C, D, E) dhe kreditë në vonesë (B, C, D, E).

Lidhur me përmirësimin e kualitetit të kredive, Banka ka avancuar proceset rreth menaxhimit të vonesave si dhe ka rritur aktivitetet dhe angazhimet, gjë që ka rezultuar që neto provizionet për këtë vit të jetë negative. Në këtë drejtim, gjatë vitit 2019 Banka ka rishikuar dhe vazhduar kontratat edhe me dy kompanitë e jashtme për menaxhimin e kredive në vonesë, sidomos për kreditë e vjetra në kategoritë Humbje dhe Write off, kryesisht për shumat deri në 10 mijë Euro.

Banka rishikon të gjitha ekspozimet kreditorë në baza të rregullta, përderisa klasifikimi dhe raportimi i kredive bëhet në baza mujore në përputhje me kërkesat e Bankës Qendrore.

Ekspozimet kreditorë në shumë mbi 50,000 Euro rishikohen në baza tremujore përderisa po të njëjtat monitorohen në baza gjashtëmujore. Ekspozimet nën 50,000 Euro monitorohen në baza vjetore dhe përfshijnë analizimin e gjendjes financiare të klientëve duke përfshirë edhe analizimin e gjendjes së kolateralit, ekspozimeve në Banka tjera dhe faktorë tjerë që mund të ndikojnë në performancën financiare të huamarrësit.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)****b) Risku kreditor (vazhdim)****Analizat e kualitetit kreditor**

Tabela më poshtë paraqet skenarin më të keq të ekspozimit ndaj riskut kreditor të Bankës më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018, pa marrë parasysh ndonjë kolateral të mbajtur ose siguri të bashkangjitur. Për pasuritë financiare, ekspozimet e mëposhtme paraqesin vlerat kontabël neto të raportuara në pasqyrën e pozicionit financiar.

	Paraja e gatshme dhe balanca në BQK		Pasuritë financiare të mbajtura për shitje		Kreditë dhe paradhëniet klientëve		Pasuritë tjera financiare		Garancionet financiare	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Ekspozimi maksimal kundrejt riskut kreditor										
Vlera kontabël	63,686	57,877	38,677	30,163	181,260	157,193	206	378	-	-
Shuma e zotuar / garantuar	-	-	-	-	-	-	-	-	9,400	8,746
	63,686	57,877	38,677	30,163	181,260	157,193	206	378	9,400	8,746
Sipas kostos së amortizuar										
Standarde	63,686	57,877	38,677	30,163	179,033	154,352	206	378	-	-
Vrojtuese	-	-	-	-	1,692	1,918	-	-	-	-
Nën standardë	-	-	-	-	1,474	2,072	-	-	-	-
Dyshimta	-	-	-	-	1,123	881	-	-	-	-
Humbje	-	-	-	-	4,082	3,810	-	-	-	-
Gjithsej	63,686	57,877	38,677	30,163	187,404	163,033	206	378	-	-
Provizionet për humbjet e kredive (individuale dhe të përgjithshme)	-	-	-	-	(6,144)	(5,840)	-	-	-	-
Vlera neto kontabël	63,686	57,877	38,677	30,163	181,260	157,193	206	378	-	-
Jashtë bilancore: ekspozimi maksimal										
Zotimet për kredi: Risk i ulët – i pranueshëm										
Garancionet financiare: Risk i ulët – i pranueshëm	-	-	-	-	-	-	-	-	7,508	6,774
Gjithsej zotimet / garancionet	-	-	-	-	-	-	-	-	1,892	1,972
Provizionet e njohura si detyrime	-	-	-	-	-	-	-	-	9,400	8,746
Gjithsej zotimet	-	-	-	-	-	-	-	-	(25)	(26)
Gjithsej ekspozimi									9,375	8,720

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)****b) Risku kreditor (vazhdim)****Analizat e kualitetit kreditor (vazhdim)**

	2019			2018		
	Individë	Korporata	Gjithsej kreditë	Individë	Korporata	Gjithsej kreditë
Kreditë dhe paradhëniet për klientët						
Shuma bruto	76,383	111,021	187,404	67,598	95,435	163,033
Lejimet për zhvlerësime (individuale dhe të përgjithshme)	(422)	(5,722)	(6,144)	(404)	(5,436)	(5,840)
Vlera neto kontabël	75,961	105,299	181,260	67,194	89,999	157,193
<i>Sipas kostos së amortizuar</i>						
Standarde	75,590	103,443	179,033	66,946	87,406	154,352
Në vëzhgim	305	1,387	1,692	182	1,736	1,918
Nën standarde	113	1,361	1,474	77	1,995	2,072
Dyshimta	158	965	1,123	184	697	881
Humbje	217	3,865	4,082	209	3,601	3,810
Gjithsej bruto	76,383	111,021	187,404	67,598	95,435	163,033
Standarde	(100)	(978)	(1,078)	(86)	(922)	(1,008)
Në vëzhgim	(4)	(43)	(47)	(3)	(57)	(60)
Nën standarde	(21)	(392)	(413)	(15)	(507)	(522)
Dyshimta	(79)	(484)	(563)	(92)	(348)	(440)
Humbje	(218)	(3,825)	(4,043)	(208)	(3,602)	(3,810)
Gjithsej provizionet	(422)	(5,722)	(6,144)	(404)	(5,436)	(5,840)
<i>Kreditë e ri negociuara</i>						
Vlera bartur	105	4,610	4,715	94	5,256	5,350
<i>Nga të cilat: të rëna në vlerë</i>	76	3,633	3,709	30	3,875	3,905
Lejime për provizionim	(86)	(125)	(211)	(19)	(2,277)	(2,296)
Vlera e bartur neto	19	4,485	4,504	75	2,979	3,054

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

b) Risku kreditor (vazhdim)

Analizat e kualitetit kreditor (vazhdim)

Kreditë me kushte të ri-negociuara

Kreditë me kushte të ri negociuara janë kredi që janë ristrukturuar për shkak të përkeqësimit të situatës financiare të huamarrësit, ku Banka ka bërë koncesione të cilat në rrethana tjera nuk do ti merrte në konsideratë. Pasi të ristrukturohet kredia mbetet në këtë kategori pavarësisht nga ecuria e kënaqshmërisë pas ri-strukturimit.

Politika e jashtë bilancoreve

Banka shlyen një kredi (dhe çfarëdo provizioni për humbje të saj) në përputhje me rregulloret e BQK për kreditë e shlyera. Gjithsej shuma e jashtëbilancoreve gjatë vitit 2019 është 318 mijë Euro (2018: 107 mijë Euro).

Balancat me bankat

Ekspozimet ndërbankare monitorohen nga afër në baza ditore nga ana e menaxhimit të riskut dhe Departamentit të Thesarit. Banka kufizon depozitat e saj dhe transaksionet e tjera bankare në bankat lokale apo ndërkombëtare. Para se të fillojë një marrëdhënie biznesi me një bankë të caktuar, menaxhmenti dhe Departamenti i Riskut kryejnë analiza të gjendjes financiare të institucionit. Performanca financiare e palëve monitorohet vazhdimisht. Për më tepër, të gjitha bankat korrespondente si dhe emetuesit e obligacioneve në të cilat Banka ka ekspozime në investime, monitorohen vazhdimisht për vlerësimet e tyre nga agjencitë ndërkombëtare të vlerësimit si: Standard & Poor (S & P), Fitch dhe Moody.

Në përputhje me rregulloren e re për ekspozimet e mëdha të Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës, Banka nuk do të ketë asnjë ekspozim agregat të riskut të kreditimit të palëve të lidhura që tejkalojnë 15% të Kapitalit Rregullator të nivelit të parë.

Kreditë dhe paradhëniet për bankat janë dhënë pa kolateral. Tabela e mëposhtme paraqet llogaritë rrjedhëse të bankës dhe depozitat me afat me bankat korrespondente sipas vlerësimit kreditor:

	2019	2018
A+ deri A-	801	699
BBB+ deri B-	3,505	2,329
Të pa rankuara	10,721	9,445
Më 31 Dhjetor	15,027	12,473

Angazhimet e kreditimit dhe garancionet financiare

Ekspozimi maksimal nga garancionet financiare përfaqëson shumën maksimale që Banka duhet të paguajë në qoftë se garancia është protestuar, e cila mund të jetë dukshëm më e madhe se shuma e njohur si detyrim. Ekspozimi maksimal kreditor i zotimeve për kreditim është shuma e plotë e zotuar.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

b) Risku kreditor (vazhdim)

Kontrolli i riskut të limiteve dhe politikat e menaxhimit

Banka menaxhon limitet dhe kontrollon përqendrimet e riskut të kredisë kudo që ato janë të identifikuar në mënyrë të veçantë të palët individuale, grupet dhe të njësitë.

Banka strukturon nivelet e riskut të kredisë që ajo ndërmerr duke vendosur kufizime në sasinë e riskut të pranuar në lidhje me një huamarrës të vetëm ose një grupi huamarrësish dhe për segmentet gjeografike dhe industriale. Rreziqet e tilla janë të monitoruara në mënyrë të rregullt dhe në bazë të një rishikimi vjetor ose më të shpeshtë, nëse është e nevojshme.

Ekspozimi ndaj riskut të kredisë menaxhohet përmes një analize të rregullt të aftësisë së huamarrësit potencial për të përmbushur pagesat e interesit dhe principalit dhe duke ndryshuar këto limite kreditimi kur është e nevojshme. Kontrollat e tjera dhe masat zbutëse janë të përshkruara më poshtë.

Kolaterali i mbajtur dhe përmirësime të tjera të kreditore, dhe efekti i tyre financiar

Banka mban kolateral për kreditë dhe paradhëniet për klientët në formën e interesave të hipotekës mbi pronën dhe pasuritë e tjera të luajtshme. Vlerësimet e vlerës së drejtë bazohen në vlerën e kolateralit të vlerësuar në kohën e huamarrjes. Përgjithësisht nuk mbahet kolateral mbi kreditë dhe paradhëniet për bankat.

Një vlerësim i vlerës së drejtë të kolateralit dhe përmirësimeve të tjera të sigurisë ndaj pasurive financiare tregohet më poshtë:

Kreditë dhe paradhëniet për klientë	Ekspozimi maksimal ndaj riskut kreditor	Kolaterali			Gjithsej kolaterali i përdorur	Kolateral i tepërt	Ekspozimet neto pa kolateral
		Prona	në kesh	Pajisje			
31 Dhjetor 2019	181,255	285,252	4,564	96,705	127,798	-	53,457
31 Dhjetor 2018	163,033	273,147	5,180	79,071	109,771	(194,365)	53,262

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)****b) Risku kreditor (vazhdim)****Koncentrimi i riskut kreditor**

Në lidhje me strategjinë e saj për rritjen e portofolit të kredive në segmentet e targetuara të kredive, Banka ka diversifikuar më tej portofolin e kredisë dhe ka reduktuar më tej ekspozimet e mëdha. Në këtë drejtim, gjatë vitit 2019 ka pasur një përmirësim të dukshëm të diversifikimit të madh të ekspozimit, përkatësisht TOP 30 huamarrës. TOP 30 huamarrësit në vitin 2018 ishin 12.56% të totalit të portofolit të kredisë, në vitin 2019 kjo përqindje ka rënë në 12.416%. TOP 10 huamarrësit në vitin 2018 ishin 5.90%, në 2019 kjo përqindje është rritur pak por jo dukshëm në 6.29%. Ndërsa, sa i përket huamarrësit më të madh në raport me kapitalin e klasit të parë, huamarrësi më i madh ishte 5.87% në 2019 (2018, 4.64%).

Banka monitoron përqendrimin e riskut kreditor për sektorë dhe për shpërndarje gjeografike. Një analizë e përqendrimit të riskut kreditor në datën e raportimit është paraqitur si në vijim:

	Paraja e gatshme dhe balanca me BQK-ne		Kreditë dhe paradhëniet për banka		Pasuritë financiare të mbajtura për shitje		Kreditë dhe paradhëniet për klientët		Pasuritë tjera financiare		Garancionet financiare	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Koncentrimi sipas sektorëve												
Korporatë	-	-	-	-	-	-	105,299	89,999	-	-	9,400	8,746
Banka	63,686	57,877	6,065	4,795	38,677	30,163	-	-	-	-	-	-
Retail	-	-	-	-	-	-	75,961	67,194	206	378	-	-
Gjithsej	63,686	57,877	6,065	4,795	38,677	30,163	181,260	157,193	206	378	9,400	8,746
Koncentrimi sipas lokacionit												
Vendet e EU	4,306	3,039	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Republika e Kosovës	58,869	54,622	6,065	4,785	38,677	30,163	181,260	157,193	206	378	9,400	8,746
Vendet tjera	511	216	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gjithsej	63,686	57,877	6,065	4,795	38,677	30,163	181,260	157,193	206	378	9,400	8,746

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

c) Risku i tregut

Risku i tregut është risku që ndryshimet në çmimet e tregut, sikurse janë normat e interesit, çmimi i kapitalit dhe normat e këmbimit të valutave të huaja do të ndikojnë të hyrat e Bankës apo vlerën e instrumenteve financiare. Objektivi i menaxhimit të riskut të tregut është të menaxhoj dhe kontrolloj ekspozimet ndaj riskut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, duke optimizuar kthimin nga risku. Tregu përkatës i riskut me të cilin merret banka është risku i valutave të huaja dhe risku i normës së interesit dhe këto rreziqe menaxhohen në përputhje me politikat e tyre përkatëse.

Risku i normës së interesit

Risku i normës së interesit është risku i humbjeve për shkak të luhatjes së normave të interesit në instrumentet financiare dhe kryesisht është si rezultat i mospërputhjeve të maturimit midis pasurive dhe detyrimeve. Rrjedhimisht, kjo mund të rrisë kostot e financimit të bankës në krahasim me kthimin e përfituar nga asetet të cilat mund të mbeten të pandryshuara dhe kështu, potencialisht të zvogëlojnë margjinën e interesit.

Për të parandaluar këtë risk, banka mat dhe monitoron riskun e normës së interesit bazuar në analizën e hendekut të çmimit ndërmjet aseteve dhe detyrimeve në mënyrë që të kufizojë ekspozimin ndaj këtij risku dhe të sigurojë përputhjen me rregulloren e BQK-së mbi riskun e normës së interesit në evidencat kontabël i cili është zbatuar që nga 1 Janar 2017. Me qëllim të matjes së riskut të normës së interesit, pasuritë dhe detyrimet e bankës shpërndahen brenda periudhave kohore sipas maturimit të tyre dhe pastaj analizohen hendeku i maturitetit dhe i çmimit. Hendeku i normës së interesit plotësohet duke monitoruar ndjeshmërinë e aseteve dhe detyrimeve financiare të Bankës ndaj skenarëve të ndryshëm standard dhe jo standard të normave të interesit. Këto skenarë synojnë të simulojnë luhatjet e normave të interesit për të matur ndikimin mbi rezultatin financiar dhe kapitalin e bankave. Skenarët standard përfshijnë një zhvendosje paralele 2% në kurbën e të ardhurave siç kërkohet nga rregullorja e BQK-së.

Rezultatet nga këto skenarë raportohen në baza mujore për Komitetin e Menaxhimit të Riskut të Likuiditetit të Bankës ("KMRL") dhe në baza tremujore tek Komiteti i Riskut në nivelin e bordit. Si rezultat, ekspozimi i bankës ndaj riskut të normës së interesit mbetet në përputhje me profilin e riskut të bankës dhe brenda kufijve të brendshëm dhe rregullatorë të përcaktuar nga BQK-ja.

Normat mesatare efektive të kategorive të rëndësishme të pasurive dhe detyrimeve financiare të Bankës më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018 janë si në vijim:

Pasuritë	USD		EUR	
	2019	2018	2019	2018
Paraja në banka	-	-	-	-
Kreditë dhe paradhëniet për banka	1.65%	2.40%	1,29%	0.94%
Kreditë për klientët	-	-	7.60%	8.03%
Pasuritë financiare të mbajtura për shitje	-	-	1.37%	2.13%
Detyrimet				
Depozitat e klientëve	-	-	1,48%	1.41%
Kreditë e varura	-	-	6.50%	8.65%
Huazimet	-	-	2.76%	2.97%

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)****c) Risku i tregut (vazhdim)****Risku i normës së interesit (vazhdim)**

Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës ndaj një rritje apo zbritje në tregun e normave të interesit (duke supozuar jo një lëvizje asimetrike në lakoren e përqindjeve dhe një pozitë financiare stabile) është si vijon:

2019	Skenari deri në 1 vit		Skenari mbi 1 vit	
	Rritje	Ulje	Rritje	Ulje
Efeksi i përllogaritur i fitimit (humbjes)	(692)	692	871	(871)

2018	Skenari deri në 1 vit		Skenari mbi 1 vit	
	100 bp Rritje	100 bp Ulje	100 bp Rritje	100 bp Ulje
Efeksi i përllogaritur i fitimit (humbjes)	(605)	605	734	(734)

Efeksi i normës së interesit në kapital është i njëjtë me efektin në fitim dhe humbje. Tabela në vijim tregon instrumentet financiare që sjellin dhe që nuk sjellin interes sipas datës së çmimit të ri.

31 Dhjetor 2019	Deri 1 muaj	1-3 Muaj	3-6 Muaj	6-12 Muaj	mbi 1 vit	Gjithsej
Pasuritë						
Parajae gatshme dhe në banka						
Që nuk bartin interes	18,379	-	-	-	-	18,379
Që bartin interes	<i>Fiks</i> 3,238	-	-	-	-	3,238
Gjendja me BQK-në						
Që nuk bartin interes	42,069	-	-	-	-	42,069
Kreditë dhe paradhëniet bankave						
Që bartin interes	<i>Fiks</i> -	-	-	6,065	-	6,065
Letrat me vlerë						
Që bartin interes	<i>Fiks</i> 12,291	3,045	22	100	23,219	38,677
Kreditë e klientëve						
Që bartin interes	<i>Fiks</i> 6,678	10,620	14,595	35,050	114,317	181,260
Pasuritë tjera financiare						
Që nuk bartin interes	206	-	-	-	-	206
Gjithsej	82,861	13,665	14,617	41,215	137,536	289,894
Detyrimet						
Depozitat e klientëve						
Që bartin interes	<i>Fiks</i> 20,724	8,769	11,623	56,059	46,091	143,266
Që nuk bartin interes	110,689	-	-	-	-	110,689
Kreditë e varura						
Që bartin interes	<i>Fiks</i> -	-	2	-	500	502
Huamarrjet						
Që bartin interes	<i>Variabël</i> 822	566	80	1,018	3,848	6,334
Detyrimet tjera						
Që nuk bartin interes	1,812	-	-	-	-	1,812
Gjithsej	134,047	9,335	11,705	57,077	50,439	262,603
Hendeku	(51,186)	4,330	2,912	(15,862)	87,097	27,291
Hendeku kumulativ	(51,186)	(46,856)	(43,944)	(59,806)	27,291	

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)****c) Risku i tregut (vazhdim)****Risku i normës së interesit (vazhdim)**

31 Dhjetor 2018	Deri 1 muaj	1-3 Muaj	3-6 Muaj	6-12 Muaj	mbi 1 vit	Gjithsej	
Pasuritë							
Paraja e gatshme dhe në banka							
Që nuk bartin interes	15,997	-	-	-	-	15,997	
Që bartin interes	699	2,000	-	-	-	2,699	
Gjendja me BQK-në							
Që nuk bartin interes	39,181	-	-	-	-	39,181	
Kreditë dhe paradhëniet bankave							
Që bartin interes	<i>Fiks</i>	-	-	1,000	3,785	10	4,795
Letrat me vlerë							
Që bartin interes	<i>Fiks</i>	50	100	250	-	29,763	30,163
Kreditë e klientëve							
Që bartin interes	<i>Fiks</i>	6,378	11,074	15,349	29,855	94,537	157,193
Pasuritë tjera financiare							
Që nuk bartin interes		378	-	-	-	-	378
Gjithsej	62,683	13,174	16,599	33,640	124,310	250,406	
Detyrimet							
Depozitat e klientëve							
Që bartin interes	<i>Fiks</i>	20,632	6,288	6,997	42,315	46,137	122,369
Që nuk bartin interes		99,224	-	-	-	-	99,224
Kreditë e varura							
Që bartin interes	<i>Fiks</i>	-	-	42	-	1,300	1,342
Huazimet							
Që bartin interes	<i>Variabël</i>	158	313	455	613	2,746	4,285
Detyrimet tjera							
Që nuk bartin interes		1,412	-	-	-	-	1,412
Gjithsej	121,426	6,601	7,494	42,928	50,183	228,632	
Hendeku	(58,743)	6,573	9,105	(9,288)	74,127	21,774	
Hendeku kumulativ	(58,743)	(52,170)	(43,065)	(52,353)	21,774		

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)****c) Risku i tregut (vazhdim)****Ekspozimi ndaj riskut valutor**

Risku i monedhës është risku i humbjeve të mundshme nga pozicioni i hapur në monedhë të huaj për shkak të luhatjeve në kursin e këmbimit. Banka i ekspozohet riskut valutor përmes transaksioneve në valuta të huaja. Banka sigurohet që ekspozimi neto mbahet në një nivel të pranueshëm duke blerë apo shitur valuta të huaja aty për aty kur është e nevojshme për të zgjidhur bilancet afat-shkurtra. Banka menaxhon dhe monitoron riskun e monedhës kundrejt kufijve të përcaktuar në politikën e tij të riskut dhe në rregulloren e BQK-së për Riskun e këmbimit valutor.

Ekspozimi ndaj riskut të monedhës diskutohet dhe raportohet në baza mujore për komisionin e likuiditetit dhe të riskut të tregut. Valutat e huaja me të cilat merret Banka janë kryesisht dollari amerikanë (USD), Frangu zviceran (CHF), dhe Funta e Britanisë së Madhe (GBP). Normat e përdorura për konvertim më 31 Dhjetor 2019 dhe 2018 janë si në vijim:

Valuta	2019	2018
	EUR	EUR
1 USD	0.8902	0.8734
1 CHF	0.9213	0.8874
1 GBP	1.1754	1.1179

Një analizë e ndjeshmërisë së bankës kundrejt rritjes apo zbritjes në normat e konvertimit me valuta të huaja është si në vijim:

Në mijëra Euro	USD		CHF		GBP	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Normat e ndjeshmërisë	5%	5%	5%	5%	5%	5%
Fitim apo humbje						
+5% Euro	(16.67)	12.40	(18.36)	13.00	1.04	0.90
- 5% Euro	16,67	(12.40)	18.36	(13.00)	(1.04)	(0.90)

Ekspozimi i bankës kundrejt riskut të valutave të huaja është si vijim:

31 Dhjetor 2019	EUR	USD	CHF	GBP	Total
Pasuritë financiare					
Paratë në dorë dhe në banka	20,488	723	385	21	21,617
Gjendja me Bankën Qendrore të Kosovës	42,069	-	-	-	42,069
Pasuritë financiare të mbajtura për shitje	38,677	-	-	-	38,677
Kreditë dhe paradhëniet për banka	4,222	-	1,843	-	6,065
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	181,260	-	-	-	181,260
Pasuritë tjera financiare	206	-	-	-	206
Gjithsej pasuritë financiare	286,922	723	2,228	21	289,894
Detyrimet financiare					
Depozitat nga klientët	250,302	1,058	2,595	-	253,955
Borxhet e varura	502	-	-	-	502
Huamarrjet	6,334	-	-	-	6,334
Detyrimet tjera financiare	1,812	-	-	-	1,812
Gjithsej detyrimet financiare	258,950	1,058	2,595	-	262,603
Pozita e valutave të huaja neto	27,972	(335)	(367)	21	27,291

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)****c) Risku i tregut (vazhdim)****Ekspozimi ndaj riskut valutor (vazhdim)**

31 Dhjetor 2018	EUR	USD	CHF	GBP	Gjithsej
Pasuritë financiare					
Paratë e gatshme dhe në banka	15,828	1,360	1,490	18	18,696
Gjendja me Bankën Qendrore të Kosovës	39,181	-	-	-	39,181
Kreditë dhe paradhëniet për banka	30,163	-	-	-	30,163
Pasuritë financiare të mbajtura për shitje	3,020	-	1,775	-	4,795
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	157,193	-	-	-	157,193
Pasuritë tjera financiare	378	-	-	-	378
Gjithsej pasuritë financiare	245,763	1,360	3,265	18	250,406
Detyrimet financiare					
Depozitat nga klientët	217,472	1,114	3,007	-	221,593
Kreditë e varura	1,342	-	-	-	1,342
Huamarrjet	4,285	-	-	-	4,285
Detyrimet tjera financiare	1,412	-	-	-	1,412
Gjithsej detyrimet financiare	224,511	1,114	3,007	-	228,632
Pozita e valutave të huaja, neto	21,252	246	258	18	21,774

d) Risku i likuiditetit

Risku i likuiditetit është risku që Banka do të ballafaqohet me vështirësi në përmbushjen e detyrimeve të saj financiare me kohë dhe për të përmbushur kërkesat e papritura për fonde nga depozituesit e saj ose nga kreditorët e tjerë. Për më tepër, risku i likuiditetit përfshin gjithashtu riskun që banka nuk do të jetë në gjendje të financojë rritjen e aseteve.

Qasja e Bankës për administrimin e likuiditetit është që të sigurojë, sa më shumë që është e mundshme, që gjithmonë të ketë likuiditet të mjaftueshëm për të përmbushur detyrimet me kohë, sipas kushteve normale dhe nën presion, pa pësuar humbje të papranueshme apo pa rrezikuar të dëmtoje reputacionin e Bankës. Për këtë qëllim, në baza ditore, banka monitoron pozicionin e saj të likuiditetit dhe kushtet e tregut. Për më tepër, vazhdimisht vlerëson riskun e likuiditetit duke identifikuar dhe monitoruar ndryshimet në financimin e kërkuar për të përmbushur objektivat e biznesit dhe objektivat e përcaktuara në aspektin e strategjisë së përgjithshme të Bankës.

Përveç kësaj, Banka mban një portofol të pasurive likuide si pjesë e strategjisë së saj të menaxhimit të riskut të likuiditetit. Për të siguruar një menaxhim efektiv të riskut të likuiditetit dhe për të siguruar që nuk ndodhin mangësi të likuiditetit, Banka mban bazën e saj të depozitave të devirsifikuar. Si e tillë, banka synon të mbledhë fonde duke përdorur një gamë të gjerë të instrumenteve siç janë depozitat e klientëve ose financimi nga IFI-të, të cilat do të sigurojnë që baza e financimit të mbetet e qëndrueshme. Përveç raportimit ditor, banka gjithashtu monitoron riskun e likuiditetit në baza mujore. Ky monitorim përfshin pozicionin e likuiditetit në rrethana normale dhe gjithashtu nën testet e stresit. Rezultatet diskutohen në Komitetin e Menaxhimit të Riskut të Likuiditetit. Për më tepër, Banka ka gjithashtu një plan të paparashikueshëm të likuiditetit i cili mundëson menaxhimin efektiv të likuiditetit në rast të rrethanave të papritura. Banka e mat riskun e likuiditetit duke përdorur analizën e hendekut të likuiditetit i cili paraqet maturitetet e mbetura të pasurive dhe detyrimeve financiare. Maturiteti i mbetur është periudha midis datës së detyrimit kontraktual të pasurisë / detyrimit dhe datës së bilancit të gjendjes.

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)****d) Risku i likuiditetit (vazhdim)****Menaxhimi i riskut të likuiditetit**

Tabelat në vijim tregojnë rrjedhat e parave të paskontuara të detyrimeve financiare të Bankës dhe angazhimet dhe garancitë e papërdorura të huasë në bazë të maturimit të tyre të hershëm të mundshëm kontraktual. Rrjedhat e pritshme të parave të Bankës të këtyre instrumenteve ndryshojnë shumë nga kjo analizë. Për shembull, llogaritë e kërkesave pritjet të mbajnë balanca të rritura ose të qëndrueshme.

31 Dhjetor 2019	Deri në 1	1 -3	3 - 6	6 - 12	Mbi 12	
	Muaj	Muaj	Muaj	Muaj	Muaj	Gjithsej
Pasuritë financiare						
Paratë e gatshme dhe në banka	21,617	-	-	-	-	21,617
Gjendja me BQK	42,069	-	-	-	-	42,069
Kreditë dhe paradhëniet për banka	-	-	-	6,065	-	6,065
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	6,679	10,620	14,594	35,050	114,317	181,260
Asete financiare të mbajtura për shitje	12,290	3,045	23	100	23,219	38,677
Pasuritë tjera financiare	206	-	-	-	-	206
Gjithsej	82,861	13,665	14,617	41,215	137,536	289,894
Detyrimet financiare						
Depozitat e klientëve	131,413	8,769	11,623	56,059	46,091	253,955
Borxhet e varura	-	-	2	-	500	502
Huamarrjet	822	566	80	1,018	3,848	6,334
Detyrimet tjera	1,812	-	-	-	-	1,812
Garancionet e lëshuara	1,892	-	-	-	-	1,892
Zotimet për kredi të pashfrytëzuara	7,508	-	-	-	-	7,508
Gjithsej	143,447	9,335	11,705	57,077	50,439	272,003
Hendeku i likuiditetit	(60,586)	4,330	2,912	(15,862)	87,097	17,891

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)****d) Risku i likuiditetit (vazhdim)****Menaxhimi i riskut të likuiditetit (vazhdim)**

31 Dhjetor 2018	Deri 1 Muaj	1-3 Muaj	3-6 Muaj	6-12 Muaj	Mbi 12 Muaj	Gjithsej
Pasuritë financiare						
Paratë e gatshme dhe në banka	16,696	2000	-	-	-	18,696
Gjendja me BQK	39,181	-	-	-	-	39,181
Kreditë dhe paradhëniet për banka	-	-	1,000	3,785	10	4,795
Letrat më vlerë të mbajtura për shitje	50	100	250	-	29,763	30,163
Kreditë dhe paradhëniet për klientë	6,355	11,074	15,349	29,855	94,560	157,193
Pasuritë tjera financiare	378	-	-	-	-	378
Gjithsej	62,660	13,174	16,599	33,640	124,333	250,406
Detyrimet financiare						
Depozitat e klientëve	119,857	6,288	6,996	42,315	46,137	221,593
Kreditë e varura	-	-	42	-	1,300	1,342
Huamarrjet	158	313	455	613	2,746	4,285
Detyrimet tjera	1,412	-	-	-	-	1,412
Garancionet e lëshuara	1,972	-	-	-	-	1,972
Zotimet për kredi të pashfrytëzuara	6,774	-	-	-	-	6,774
Gjithsej	130,173	6,601	7,493	42,928	50,183	237,378
Hendeku i likuiditetit	(67,513)	6,573	9,106	(9,288)	74,150	13,028

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

e) Risku operacional

Në përputhje me rregulloren e BQK-së, risku operacional përcaktohet si risku i humbjes që del nga proceset e papërshtatshme ose të dështuara të brendshme, njerëzit, sistemet ose ngjarjet e jashtme. Ky përkufizim përfshin riskun ligjor, por përjashton riskun strategjik dhe riskun reputacional. Për të siguruar një menaxhim efektiv të riskut operacional, banka ka implementuar një kornizë të riskut operacional i cili përfshin politikat dhe procedurat, teknikat dhe mjetet për identifikimin, vlerësimin, parandalimin/ kontrollimin dhe monitorimin e riskut operacional.

Për të përmirësuar dhe rritur efektivitetin e kontroleve të brendshme në proceset e bankës dhe për të regjistruar të gjitha humbjet e riskut operacional, banka ka krijuar një "bazë të dhënash për ngjarjet e humbjes" ku regjistrohen të gjitha ngjarjet që shkaktojnë humbje operationale ose rreziqe potenciale që mund të shkaktojnë humbje. Kufijtë dhe linjat e raportimit të këtyre humbjeve përcaktohen në politikat e menaxhimit të riskut operacional. Për më tepër, procedura e riskut operacional përshkruan në detaje hapat që banka ndërmerr nga informacioni i mbledhur në bazën e të dhënave të ngjarjeve të riskut operacional.

Kjo bazë e të dhënave konsiderohet të jetë burimi më i mirë i informacionit për zhvillimin e modeleve për matjen e ekspozimit të bankës ndaj riskut operacional pasi ofron informata për shkaqet e humbjes. Për më tepër, nëpërmjet informacionit të mbledhur nga kjo bazë e të dhënave janë vendosur masa korrektuese ose parandaluese për të parandaluar / kontrolluar këtë risk.

Vlerësimi vjetor për proceset e ndryshme në bankë është pjesë e kornizës së menaxhimit të riskut operacional të bankës. Nëpërmjet këtij vlerësimi banka mbledhur informacion të dobishëm për përcaktimin e profilit të riskut operacional të bankës dhe vlerëson rreziqet që banka i'u është ekspozuar, duke përfshirë shkallën e implementimit të kontrollit. Kjo mundëson përmirësimin e proceseve të kontrollit përmes masave të ndryshme, duke reduktuar kështu ndikimin e humbjeve nga risku operacional.

Menaxhimi efektiv i riskut operacional nënkupton njohjen e pozicionit të bankës dhe profilit të riskut. Prandaj, për këtë qëllim, banka përdor treguesit kryesor të riskut (TKR) për të monitoruar drejtuesit e ekspozimeve të lidhura me rreziqet kryesore. Këta tregues monitorohen në baza të rregullta (muajore/tremujore) në mënyrë që të lehtësojnë menaxhimin e riskut operacional duke ofruar sinjale paralajmëruese të hershme për ndryshimet që mund të tregojnë shqetësime risku.

Në krijimin e një menaxhimi efektiv të riskut operacional, banka ka ndërmarrë aktivitete të ndryshme në lidhje me rritjen e ndërgjegjësimit të riskut kryesisht përmes trajnimeve, të cilat ofrohen për të gjithë stafin e bankës në baza vjetore. Këto trajnime synojnë të rrisin njohuritë lidhur me menaxhimin e riskut operacional përmes diskutimit të skenarëve të ndryshëm në ngjarjet e mëparshme të riskut operacional. Për më tepër, trajnimet adresojnë kanalet përmes të cilave duhet të monitorohen dhe raportohen ngjarjet e riskut operacional.

Përveç kësaj, banka ka zbatuar një proces për të siguruar që ndryshimet në produktet, shërbimet ose proceset (ekzistuese ose të reja) të kalojnë shqyrtimin dhe miratimin e riskut. Kjo do të sigurojë që risku operacional që vjen nga proceset, produktet ose shërbimet e reja në bankë të monitorohet dhe të trajtohet menjëherë.

Banka llogarit pagesën e kapitalit për riskun operacional duke përdorur Qasjen e Treguesit Bazë (QTB) siç përcaktohet nga rregullorja e Bankës Qendrore mbi Menaxhimin e Riskut Operacional.

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

27. MENAXHIMI I RISKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

f) Menaxhimi i riskut të kapitalit

Banka e menaxhon kapitalin e vetë për të siguruar që të jetë në gjendje të vazhdoj sipas parimit të vazhdueshmërisë përderisa maksimizon kthimin tek aksionarët përmes optimizimit të gjendjes ndërmjet borxhit dhe kapitalit.

Struktura e kapitalit të bankës përbëhet nga kapitali i paguar, rezerva për riskun e përgjithshëm dhe fitimet e mbajtura. Politika e Bankës është të mbajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të ruajë besimin e investitorëve, kreditorëve dhe të tregut dhe për të mbështetur zhvillimin e ardhshëm të biznesit. Ndikimi i nivelit të kapitalit në kthimin e aksionarëve është njohur gjithashtu dhe Banka njeh nevojën për të mbajtur një ekuilibër midis kthimeve të larta që mund të jenë të mundshme me kthim më të madh dhe të përparësisë dhe sigurisë që ofron një pozicion i fortë i kapitalit.

Kapitali rregullator

Banka monitoron adekuatshmërinë e kapitalit, me theks të veçantë rregullat dhe indikatorët e lëshuar nga Banka Qendrore e Kosovës ("BQK"). Raporti i adekuatshmerisë së kapitalit është raporti i kapitalit rregullativ me pasuritë e ponderuara me risk, zërat jashtë bilancor dhe rreziqet tjera të shprehura në përqindje. Minimumi i kërkuar për raportin e adekuatshmerisë së kapitalit është 8% për kapitalin e klasit të parë dhe 12% për gjithsej kapitalin.

Pasuritë e peshuara me risk (MPRR)

Pasuritë peshohen sipas kategorive të gjëra të riskut kombëtar, duke ia mveshur peshën e riskut sipas shumës së kapitalit që do të nevojitej për ti mbështetur ato. Gjashtë kategori të peshimit të riskut (0%, 20%, 50%, 75%, 100%, 150%) aplikohen; Për shembull paraja e gatshme dhe instrumentet e tregut të parave peshohen me zero risk, që nënkupton që nuk nevojitet kapital shtesë për ti mbajtur këto pasuri. Pasuria dhe pajisjet peshohen me 100% risk duke nënkuptuar se duhet patjetër të mbështeten me Kapital (Klasit të parë) baraz me 8% të vlerës kontabël. Zotimet kreditore të zërave jashtë bilancor janë marrë në konsideratë. Shumat pastaj janë peshuar me risk me përqindjen e njëjtë sikurse për pasuritë bilancore.

	2019	2018
Gjithsej pasuritë e peshuara me risk	179,839	154,558
Gjithsej ekspozimet jashtë bilancore të peshuara me risk	690	628
Gjithsej pasuritë e peshuara me risk për riskun operacional	17,065	14,910
Gjithsej	197,594	170,096
Kapitali rregullativ (Gjithsej Kapitali)	31,342	26,655
Indikatori i Adekuatshmerisë së Kapitalit (Gjithsej Kapitali)	15.86%	15.67%

Për të siguruar adekuatshmërinë e kapitalit, banka ka filluar ndërtimin e modeleve që përcaktojnë kapitalin shtesë të kërkuar në Shtyllën II për të mbuluar rreziqet ndaj të cilave banka është e ekspozuar ashtu siç kërkohet nga Rregullorja BQK-së për Procesin e Brendshëm i Vlerësimit të Adekuatshmerisë së Kapitalit (PBVAK).

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***28. TRANSAKSIONET ME PALËT E NDËRLIDHURA**

Palët konsiderohen si të lidhura në qoftë se njëra prej tyre ka aftësinë për të kontrolluar tjetrën apo të ushtrojë një influencë të rëndësishme mbi atë në marrjen e vendimeve financiare dhe operative. Palë kontrolluese me automatizëm konsiderohen aksionaret e listuar në notën 24 kapitali i aksionareve dhe rezervat. Kur konsiderohet çdo marrëdhënie ndërmjet palëve, vëmendje i kushtohet përmbajtjes së marrëdhënies dhe jo thjesht formës ligjore.

Një përmbledhje e bilanceve të palëve të ndërlidhura, në fund të vitit është si në vijim:

	31 Dhjetor 2019	31 Dhjetor 2018
Pasuritë:		
<i>Kreditë aktive në fund të vitit të aksionarët dhe menaxhmenti kryesor</i>	Vlerësimi i BQK *	Vlerësimi i BQK *
Enrad-Ex Newco Jugo Term	A 191	A 1,716
Eng Office	A 501	A 501
Ismet Sylejmani (Vatani Sh.p.k.)	A 96	A 96
Uniprojekt	A 145	A 269
Naser Aliu – Uniprojekt	A 12	A 15
Besnik Vrella – Uniprojekt	A 2	A 6
Agim Bilalli – Uniprojekt	A 9	A 10
Ahmet Arifi	- 146	- -
Sokol Krasniqi	A -	A 3
Brymako	A -	A 3
Hyda Krasniqi	A -	A 26
Naim Abazi (Medianam shpk)	D 126	C 134
Malesia Reisen (Rrustem Aliaj)	A 50	A 660
Aksionarët tjerë dhe menaxhmenti	A 158	A 181
Gjithsej	1,436	3,620
Garancionet dhe letrat e kreditit me aksionar	A 661	A 11

*) A: Kategoria Standard kategori; B: Kategoria në vëzhgim; C: Kategoria nën standardë

Kreditë për palët e ndërlidhura jepen në terma komercialë.

	2019	2018
Kreditë të aksionarët, bruto	1,287	3,439
Lejime për rënie në vlerë	(66)	(31)
Gjithsej kreditë të aksionarët, neto	1,221	3,408
Kolaterali në kesh	(647)	(2,686)
Kreditë të aksionaret, neto	574	722
	2019	2018
Kreditë bruto të menaxhmentit dhe anëtarët e bordit	142	160
Kreditë të menaxhmentin neto	142	160
Kolaterali në kesh	(35)	(33)
Neto ekspozimi të menaxhmenti	107	127

Banka për Biznes Sh.a.**Shënimet e pasqyrave financiare**

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

*(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)***28. TRANSAKSIONET ME PALËT E NDËRLIDHURA (VAZHDIM)**

Detyrimet:	31 Dhjetor 2019	31 Dhjetor 2018
<i>Llogaritë bankare me aksionar</i>		
Caffe group N.T.SH	112	38
Mejdi Rexhepi	487	405
Enrad	156	814
Malësia Reisen	82	829
Rrustem Aliaj	22	90
Frutex sh.p.k	534	539
Shaqir Palushi	37	73
Ismet Sylejmani (Vatani SH.P.K)	-	1
Naser Aliu - Uniprojekt	4	14
Besnik Vrella- Uniprojekt	14	3
Besnik Vrella- Shtepiaku	-	3
Sokol Krasniqi	-	7
Ahmet Arifi	10	-
Naim Abazi (Medianam SH.P.K)	-	1
Moneta sh.p.k	33	2
Nazmi Viça	66	49
ENG Office	597	160
Aksionarët tjerë dhe menaxhmenti	71	46
Gjithsej	2,225	3,074
Huazimi nga BERZH	4,634	3,373
Gjithsej detyrimet	6,859	6,447

Më poshtë janë transaksionet me palët e ndërlidhura gjatë vitit.

	2019	2018
Të ardhurat:		
Të ardhurat nga interesi nga kreditë dhe paradhëniet	55	100
Gjithsej të ardhurat:	55	100
Shpenzimet:		
Shpenzimet e interesit nga huazimet prej BERZH	132	36
Kompensimi i menaxhmentit kryesor	403	372
Kompensimi i bordit të drejtorëve	56	42
Gjithsej shpenzimet	591	450

Banka për Biznes Sh.a.

Shënimet e pasqyrave financiare

Për vitin që ka përfunduar më 31 Dhjetor 2019

(Shumat janë në mijë Euro, përveç nëse theksohet ndryshe)

29. NGJARJET PASUESE

Përveç siç përshkruhet më poshtë, asnjë ngjarje ose transaksion tjetër nuk ka ndodhur që nga data 31 Dhjetor 2019 ose nuk janë në pritje për të ndodhur, e që do të kishin efekt material në pasqyrat financiare të Bankës në atë datë ose për periudhën e përfunduar më pas, ose që kanë një rëndësi signifikante në lidhje me çështjet e Bankës sa për tu përshkruar në një shënim të pasqyrave financiare.

Ndikimi i COVID-19 në Bankë

Që nga shpërthimi i epidemisë COVID-19, Banka monitoron nga afër zhvillimin e situatës në nivelin global, evropian dhe lokal.

Për më tepër, Banka monitoron dhe zbaton masat e propozuara nga Qeveria e Republikës së Kosovës dhe institucionet e saj përkatëse, si dhe masa shtesë parandaluese për të mbrojtur punonjësit e saj, furnitorët dhe proceset e vazhdueshme të biznesit.

Megjithë skenarët e planifikuar të krizës dhe planet e vazhdimësisë së Bankës, përhapja pandemike e COVID-19 mund të ketë pasoja negative në biznesin e Bankës, kryesisht si rezultat i komunave të karantizuara ku veprimet e Bankës janë në nivelin minimal, mbylljes së aktiviteteve të caktuara të biznesit, punonjësit të cilët ndikohen nga kjo mbyllje e biznesit, lëvizja e lirë e njerëzve dhe e furnizimeve, masat e qeverisë do të kenë një efekt në ekonomi në tërësi, përfshirë sektorin financiar.

Duke pasur parasysh dinamikën e përhapjes së kësaj pandemie dhe masat dinamike që janë marrë për të parandaluar dhe menaxhuar atë, ne presim që të ketë një ndikim në rezultatet e biznesit tonë, por aktualisht është e pamundur të vlerësohet ndikimi financiar.